

Ўзбекистон
1924 мебарояд

Номҳои пешини рўнома: «Овози Тоҷикистон»
(соли 1924), «Овози Тоҷик» (солҳои 1924-1931),
«Ҳақиқати Ўзбекистон» (солҳои 1931-1940),
«Ўзбекистон сурх» (солҳои 1940-1964),
«Ҳақиқати Ўзбекистон» (солҳои 1964-1991).

Бани адам аъзон яқдигарона!

Овози Тоҷик

اولاز قاجيك

«Обуна — 2003»

Ўзномаи худро фаромӯш накунед

Маддуми тоҷик ва тоҷикзабон аз азал ба ҳимматбарандӣ, пос доштани орият, ифтихори миллий, забони модарӣ, бузургдошти фарҳанги хеш, муқаддас нигоҳ доштани китоби савод машқури ҷаҳон буд. Дар шароити ниҳоят душвор ҳам нима нони худро ба дигарон ҳамеша бо ҳам дидааст ва имрӯзо низ ин қорро давом медеҳад. Баробари ин дар лаҳзаҳои душвор яқдигарро, аз он ҷумла рўномаи дўстдоштаи худ «Овози Тоҷик» — ро ҷонибдорӣ кардааст ва пуштибонӣ ҳам мекунад. Инро солҳои охири то андозае афзудани микдори муштарийон тасдиқ мекунад. Махсусан олихиммати самарқандиёну фарғонаиён ва бухороиён моро хушнуд мегардонанд. Зеро аҳли ин вилоятҳо аз исф бештари рўномамаро мегиранд ва умедвор ҳастем, ин аниҳаи неки солҳои минбаъда низ идомаи худро меёбад микдори муштарийон дар вилоятҳои мазкур соли оянда аз имсола ҳам зиёд мегардад.

Моро ҳамчунин аз муштарийони дигар вилоятҳо низ умеди калон дорем, ки сол то сол барои афзун гардидаи микдори обуна саҳмгузор мегардад. Онҳо имсол маъракаи обунақабулкунӣ аз сафи пешқадамон қорро мегиранду дар бобати ҷонибдорӣ рўномамаро яқваву ягонаи тоҷикии ҷумҳурии «Овози Тоҷик» қўмаки калон мерасонанд ва бо ҳамин барои афзудани сафи муштарийон саҳми арзандаи худро мегузоранд. Ва мо қоррандони рўнома, ҷонибдорӣ ва дастгирӣ шумоёро дар обуна шудан ба рўнома, номнавискунӣ хешу акраба, аҳли байт, шиносӣ ношинос, алаҳхусус дар ба микдори зиёд обуна қардан мебинем.

Як далолати алоҳида зикр қардан лозим меояд. Нархи рўнома нисбатан соли қорӣ каме қимматтар асту он сабаб дорад. Вале он нарх барои шумо, муштарийони азиз гарон намеафтад, дастрас мебошад. Ҷунки нархгузори мувофиқи афзоиши ҳаҷми ҳадди аққали музди меҳнат дар айнаи замон ҳаҷми қорӣ, ҳаддоти матбаа, иҷора, пулӣ, маоши қорқонун ҳаҷми қорӣ гузаштаи шудааст ҳисобу китоби ҳаҷми меҳнат меафтад, ки агар микдори муштарийон ба даҳ ҳазор нафар расад қорро он сурат гирифтани микдори қўмақулӣ аз муассисон нотиҷа мегардад боиси гузаштани қорӣ аввал ба сўи худҳарҷотбарорӣ ҳоҳад гардид. Худҳарҷотбарорӣ бошад, талаби асосии иқтисоди бозоргонисту баробари ин ба мазмуну мундариҷаи рўнома ҳам таъсири худро гузашташ мукаррар аст. Ҷунки замон талаб мекунад, ки мо низ дар қорари дигар нахширо, ки дар боботи худҳарҷотбарорӣ соҳибқарори мегардад, ба худҳарҷотбарорӣ гузарему барои боз ҳам сермазмуну шавқовар қардани рўнома асоси муҳимро гузарем.

Дар ин роҳ қадамҳоро сол то сол диллунотар мегардад ва боварӣ дорем, ки агар шумоён муштарийони азиз, теҳдоди обунашавандагони афзун гарданд, дар он сурат роҳ ба сўи худҳарҷотбарорӣ боз мегардад. Аз ин рӯ, мо аз шумоён, муштарийон, муҳлисони ва дўстдорони доимии «Овози Тоҷик» умеди калон дорем ва мўътақид ҳастем, ки шумо ба галу қалачаҳои баъзе нотагон-бинҳо, кўтоҳбинҳо гўш намеандозед. Ҷунки онҳо ба мазмуну мундариҷаи рўнома сарфаҳм нафафта ва ҳатто онро нахонда, мўдм чун тўй як сўханро тақор мекунад: рўнома ба дарди тоҷикон намерасад, маводи расмиро бештар қор мекунад.

Дарҳақиқат, рўномамо мо рўномаи мақомоти қорн-барориву иҷроияи ҷумҳурият Олий Маҷлис ва Девони Вазирон мебошад муассисон идораро мўдм дар мавриди қорнориву дармондагӣ ҷонибдорӣ мезананд, ҳар сол миллионҳо сўм қўмақулӣ медеҳанд. Аз ин рӯ рўнома аз ҷониби маводҳои расмӣ қорро фармонро, тадбирҳои муҳими муассисон ва ҳоҳаҳо даст қашда наметавонад ва ба он ҳақ нахонда. Боз як далолати фаромӯш накунед: рўномаи «Овози Тоҷик» нахширо иҷтимоиву сиёсии Ўзбекистон ба ҳисоб меоравад. Ва инро ҳар як муштарӣ ҳуб дар қарданаш лозим аст. Боз як савол ба мийн меояд, дар ин маврид: охири бо ин ҳуҷҷатҳои муҳим бо забони модарӣ охири мегардад ягон бадиё дорад?

Боз як далолати оварданем: қарданд даврани гузариш ба муносибатҳои иқтисоди бозоргонӣ, даврани душвории иқтисодӣ бошад ҳам, қорӣ ба забони модарӣро ҳифз мекунад, қорӣ, ки ба тақдирӣ рўномамаро яқваву ягонаи тоҷикии ҷумҳурият бефарқ нест, бояд вазифаи аввалини худро дар обуна шудан ба рўнома донад. Дар бобати обуна шудан, ҳақ қорӣ имтиёзҳои дода шудаанд. Масалан, ҳар як муштарӣ агар вазъи иқтисодии худро бошад, дар давоми сол ба рўнома ба се моҳ, ним сол, як сол, обуна шуданаш мўкин аст. Дар баъзе маҳалҳо ба обунаи яқмоҳа ҳам рухсат додананд. Вале таъкид қардан лозим аст, ки аз он шумоён аз ҷиҳати маблағ бонаҳтанан мукаррар аст. Ҷунки нархи нарҳҳои обуна барои соли оянда бо нарҳҳои имрӯза мўйян қарда меавад. Мабодо соли оянда нарх боло равад, дар он сурат нархи обуна ҳам хатман тағйир меёбад. Аз ин рӯ қорӣ ягонаи сарфа қардани маблағатон ин обунаи яқсалаву нимсола мебошад.

Агар ҳоҳед, ки рўномаи дўстдоштаатон аз душвории даврани гузариш бештар баҳра набардоред, чун баъзе рўномаҳои фаъолиятӣ ҳешро қатъ нагардонанд, шумо аз дўсти бегарас, маслиҳатгари беминнат, ҳамаи ҳамнафас, ҳамқор ҷонибдор ва ифодакунандаи манфиатҳоятон қорро нахавед, ба «Овози Тоҷик» барои соли оянда обуна шавед. Зеро аввало, рўнома ба ақдаи маҳдуд ба фўрӯш бароварда меавад ва сонияи арзиши ҳар нўсхааш нисбатан обуна бист сўмӣ қимат аст. Имсол обуна ба маълумоти заруриро аз китоби рўйхати рўномамаро маҷаллаҳои ҷумҳурият дар идораҳои почта, паҳнқунандагони матбуот ва алаҳхусус паҳнқунандагони ҷамоати матбуот пайдо қарда метавонанд.

Рўномаи худро интиҳоб қунед, онро фаромӯш накунед ва бо ҳамин саҳмгузор мегардед, ки ақдаи муштарийон афзуда, дувоздаҳ моҳ ба дидори рўномаи дўстдоштаатон мўшарраф гардед. Набодо ба шумоён рўномамаро набурда бошад, хатман ба почтаву шабақаҳои паҳнқунӣ матбуот мўрочият қунед ва талаб қунед, ки рўномаатонро диҳанд.

Ба шумоён, муштарийони азиз, муҳлисони доимии рўнома, алаҳхусус қорқонистони рўнома дар бобати ба нишондиҳандагони баланд қамъобаст намулдани маъракаи масъулиятноқ бурдборхоро таманно дошта, тарафдори ёр гаштани бахту саоват ба ҳар қадоматон мебошем.

Сардабир.

ЎЗНОМАИ ОЛИЙ МАҶЛИС ВА ДЕВОНИ ВАЗИРОНИ ҶУМҲУРИЯТИ ЎЗБЕКИСТОН

12 октябри соли 2002. Шанбе № 79 (12820)
Дар фўрӯш нархи озод. Рўнома соати 16.30 имзо гардид.

Дар роҳи ҳамкории босамар

Дар пойтахти Молдова-Кишинев 6-7 октябр вохӯрии сарварони мамлакатҳои Иттиҳоди Давлатҳои Муштаракман-Феё ба дараҷаи воламоқам ба амал омад. Дар он Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон Ислам Каримов иштирок намуд.

Сафари сарвари давлатамон ба Кишинев аз мулоқот бо Президенти Молдова Владимир Воронин оғоз ёфт. Хангоми мулоқот оиди вазъи кўнунӣ ва пешомадҳои муносибатҳои байни Ўзбекистон ва Молдова, ҳамчунин масъалаҳои алоқаманди вусъати минбаъдаи ҳамкории байни мамлакатҳоямон муҳолилаи афкор ба амал омад.

Сарварони давлатҳо—узви ИДМ 7 октябр дар қорғорҳои «Кодру» дар доираи танг мулоқот гузаронданд. Дар рафти сўҳбат масъалаҳои алоқаманди қорқор, ки бояд дар доираи Иттиҳоди амали гардонда шаванд, фаъолияти ИДМ, вусъати минбаъдаи ҳамкории иқтисодӣ, сиёсӣ ва ҷамъиятии байни мамлакатҳо мавриди муҳокима қорр гирифтанд.

Ҳамин қабил мулоқотҳо дар доираи ИДМ бисёр гузаронда мешаванд. Онҳо чунин сабаб қўиши неки, аз қабил вусъат додани равишҳои иқтисодӣ, сиёсӣ ва ҷамъиятиро байни давлатҳо—узви он дар бар гирифта, ба он мақсад ниғаронда шудаанд, то ки фаъолияти соҳтори мазкур ба хотири манфиатҳои мамлакатҳои Иттиҳоди ниғаронда шаванд. Ҳамин тавр, оё фаъолияти ИДМ ба равишҳои ҳамкории умумиҷаҳонӣ ҳаҷми мувофиқат мекунад? Оё ИДМ он соҳторе шуда метавонад, ки ба талаботи ҷаҳон оид ба вусъат додани ҳамкории байни мамлакатҳо дар соҳаҳои мўхалиф пура ҷавобгар аст?

Дар ин бора сарвари мамлакатамон Ислам Каримов хангоми мўхобишаи пеш аз парвоз ба Кишинев ҳарф заданд. «Дар фаъолияти ИДМ вақтҳои охири сўсти ба назар меавад,—гуфт Президент.—Агар фаъолият минбаъд ҳамин тавр давом қунад, дар он сурат саволи табиӣ ба мийн меояд: соҳтори мазкурро дар оянда чӣ мўнатар аст? Зиеда аз ин дар ҳудуди ниҳоят қалони ИДМ ҳамчун тақсилоти ягонаи амикгардонии равишҳои байнидавлатии иқтисодӣ, ҷамъиятӣ, сиёсӣ ва махсусан оид ба вусъат додани ҳамкории дар соҳаи иқтисодӣ мебошад. Аз ин мебарояд, ки истифодаи тамоми имкониятҳо оид ба баланд бардоштани босамари фаъолияти ИДМ зарур аст.

Ва дарҳақиқат, зарурати тақсилоти дилхоҳи байналхалқӣ дар он мавридҳо ҳақ қарда мешавад, ки агар вай баҳри манфиатҳои мамлакатҳо—узви он хизмат наояд. Вақтҳои охири бисёр вақт зикр қарда мешавад, ки фаъолият дар доираи ИДМ ба дараҷаи зарури нест.

Дар самити Кишинев диққати эътибори асосӣ ба масъалаи созмон додани минтақаи озоди савдо ва боз ба ҳақ қор доираи масъалаҳои, ки ҷонибҳои манфиатдор буданд, аз он ҷумла масъалаи баланд бардоштани босамари фаъолияти мақомоти ИДМ, тақсил додани нисоти идораи он, ҳамчунин мубориза ба мўқобили ҷонибдорӣ, мувоизаи ғайриқонунии модалҳои наъшаманди ниғаронда шуд.

Ва ин ҷиҳатҳо муфассал хангоми мулоқоти иштирокдорони самит дар таркиби ва савъ муҳокима гардиданд. Аз он ҷумла, бо назардошти суратфизоии раванҳои амалиёти мўтақобили иқтисодии ҷаҳон диққати эътибори асосӣ ба нахшаҳои мўйян қардани вазифаҳои пешомадҳои ниғаронда шуд, ки ба дар доираи ИДМ ба вучуд овардани масоҳати иттилоӣ ва минтақаи озоди савдо ниғаронда шуданд.

Барои ба вучуд овардани минтақаи озоди савдо ва ба рӯи об баровардани ҳуҷҷатҳои дахлдор мебарояд ҳар як давлат тадбирҳои заруриро амалӣ гардонад. Дар раванди мазкур таҳия намулдани механизми мўтобиқсозии муносибатҳои иқтисодӣ дар минтақаи озоди савдо пешинӣ гардидааст. Барои иҷрои вазифаҳои мазкур зарур меояд ҳамчунин барномаи оиди таъмини бамонива ҳаракат қардани махсусоти ба рақобатоборвар дар минтақаи озоди савдо, ки то соли 2015 таъин гардидааст, қам қардани ҳаҷми тақсилоти, аз ниғоҳи тақсилоти нависозии соҳаҳои иқтисодӣ дар иқтисодиёти мамлюкии ИДМ таҳия гардад.

Президенти Консепсияи ҳамкории дар мубориза ба мўқобили мувоизаи ғайриқонунии модалҳои наъшамандӣ, вусъатҳои ба рўх таъсировар ва прекурсорҳо тасдиқ намулданд. Фўрӯши ғайриқонунии модалҳои наъшамандӣ ба ҷумлаи он муаммоҳое мансуб аст, ки тамоми инсониятро ба таъсил овардааст. Муаммои мазкур барои мамлакатҳо—узви ИДМ, аз он ҷумла давлатҳои Осиёи Марказӣ ҳам умда аст. Ниғоҳи қорқор, ки дар Афғонистон қорқор ҷорӣ сав давом қарданд, қишари мазкурро ба минтақаи иқтисодиёти модалҳои наъшамандӣ мўбадал қардад. Ғийби мазкур бо роҳҳои мўхалиф ба диққат қишҳои ҷаҳон ворид мегардад.

Президент Ислам Каримов оид ба ин масъала дар Душанбе, дар самити Тақсилоти «Ҳамкории Осиёи Марказӣ» ҳам истода гузашт. Ҷунки он сарвари давлатамон зикр намулд, ба он ниғоҳи нақарда, ки манбаи терроризм дар Афғонистон решақан қарда шуда бошад ҳам, аммо дар ин қишар иқтисоди модалҳои наъшамандӣ, фўрӯши он давом мекунад. Барои он ки ин иллат решақан қарда шавад, мубориза дар доираи байналхалқӣ, аз он ҷумла амалиёти мўтақобиларо дар доираи ИДМ бояд пузур гардонд.

Ба ҳамин маъни консепсия, ки муборизаи мўштаракро ба мўқобили фўрӯши модалҳои наъшамандӣ, вусъатҳои ба рўх таъсировар ва прекурсорҳо пешинӣ қардааст, ҳамчунин масъалаи мўхитгарии эътироф гардид, ки дар самити мавриди муҳокима қорр гирифт.

Дар самити барномаи тақсил додани ҳамкории давлатҳо—узви ИДМ дар соҳаи сарҳадбонӣ ва муборизаи мўштарак бар зидди ҷонибдорӣ маълум доништа шуд, ки ба соҳаи 2003-2004 таъин гардидаанд. Ҳамин тавр, самити навабтӣ ИДМ ба ағҷон расид. Президенти бори дигар қорқорро арзёбӣ қарданд, ки дар доираи ИДМ ба иҷро расонда мешавад, ҳамчунин роҳи тағйирдиҳаро тақсил намулданд. Вазифаҳои пеш гузашта шуданд, ки ба баланд бардоштани босамари ҳамкории дар доираи ИДМ ниғаронда шудаанд.

Аз ҳама муҳимаш, самити Кишинев бори дигар сабаб қўиши мамлакатҳо—узви ИДМ, ро оид ба дараҷаи нави баланди сифатӣ бардоштани ҳамкории дар бобати иҷрои вазифаҳо, баланд бардоштани нерӯи иқтисодӣ давлатҳо, сатҳи зиндагии халқҳо намоиш дод.

Ҷунки он сарвари мамлакатамон Ислам Каримов зикр намулданд, зарурати ИДМ маҳз дар ин муносибат зохир мегардад. Яне ҳаллу фасли мўштаракӣ муаммоҳои умумӣ, махсусан муаммоҳои иқтисодӣ, иҷтимоӣ пура истифода бурдани нерӯи ИДМ-ро тақозо дорад.

Сайдмурод РАҲИМОВ,
мухбири махсуси ЎзА.
Тошқанд—Кишинев—Тошқанд.

Подошн мехнати ҳалон

Неъматчон Умаров солиёни дароз сарвари хоҷагӣ шуда қор қардааст. Солҳои истиклолияти Ҷумҳурияти Ўзбекистон ба фаъолияти хоҷагии ширкати «Наваҳор»-и ноҳияи Тошқоқ вилояти Фарғона сару сарвари намулдааст.

Азбаски синну солаш ба ҷор рафту қасбаш даву геч ва ташаббусқориро талаб қард, ҷояшро ба дигарон ҳоли қарда дод. Вале меҳри деҳқонӣ ўро ором нагузошт. Хоҷагии фермерии «Найман-Н»-ро тақсил намулд.

Писараш Зоҳидчонро ба сарвари хоҷагӣ гузашта, худаш вазифаи қорқузоро ба ўҳда гирифт. Ҳоли ҳозир дар хоҷагии мазкур 18 нафар қор қарда, бо рўёндани пахта, ғалла, сазавот ва махсусоти полиз машғуланд. 5 гектар майдонро зардолузор қардаанд.

Соли қорӣ аҳли меҳнати хоҷагии фермерии «Найман-Н» ба 20 гектар ғандум, 5 гектар пахта ва боз панҷ гектар сазавоту махсусоти полиз қориданд. Аз ҳар гектар пахтазор 20 сентнери ҳосил бардошта, нақшаи шартномаи ба давлат фўрӯхтани пахтаро барзиёд қор намулданд. Алқисса, ба Неъматчон Умаров қор қарда, ки оғоз намулдааст, қомебиҳо меоварад, ки аз он ҳудди аъзои хоҷагӣ ва ҳам аҳли ҷамъият манфиат мебинанд.

Дар сурат: Неъматчон Умаров бо дўсташ Азимчон Аҳмадҷонов.
Ақсбардор: Муҳимчон КОДИРОВ.
(ЎзА).

Маърузаи Президент дар шакли китоб

Нахришти «Ўзбекистон»-и Оқоносии Ўзбекистон оид ба матбуот ва иттилоот бо теҳдоди зиёд ба забонҳои ўзбекӣ ва русӣ маърузаи Президенти Ўзбекистон Ислам Каримовро дар иҷтисоии нўҳуми Олий Маҷлис даъвати дуюм таҳти унвони «Самтҳои асосии минбаъда амикгардонии дигаргунҳои демократӣ ва ба вучуд овардани асосҳои ҷамъияти шаҳрвандӣ дар Ўзбекистон» ба ҷор баровард.

Дар мўхлати кўтоҳи таърихӣ мамлақати мо аз ҷомеаи ҷаҳонӣ қор муносибати худро пайдо қард. Маълум аст, ки ҳар як марҳалаи рушди мўйяни давлати ҷамъият—ин муаммоҳои нави ва вазифаҳои нави дар роҳи ҳаллу фасли онҳо мебошад. Дар китоб самтҳои устувор ва вазифаҳои баён гардидаанд, ки Президентамон ба мийн гузаштаанд.

Ба ин самтҳои устувор аз инҳо иборатанд. Мақсади муҳими асосӣ минбаъд низ ниғоҳи доштани, ҳифз ва тақими неъматҳои аз ҳама ғаронбаҳоамон истисқот мебошад. Самти дуюми устувор аз таъини амният ва мўътадил қарда мамлақатамон, яқпорчагии ҳудуди давлатамон, дахлнопазирӣ сарҳадҳо, таъини сулҳу осоиш ва осудаҳои шаҳрвандон иборат аст. Самти сеюми устувор бошад, минбаъда амикгардонии исло-

ҳоти иқтисоди бозаргонӣ ва ба вучуд овардани инфрасохтори пурқуввати иқтисоди бозаргонӣ, амали гардондани усулҳои шартӣ муҳим дар бобати ба вучуд овардани иқтисодиёти мўътадил, устувор ва мўтаносибӣ байни ҳамаи ҷаҳиҳои асту. Самти чорум ин на дар сўхан, на дар қорғаз, балки ҳаёт амалан қор қардани усулҳои демократӣ, ки қорғазии сўхан ва рушди ҳуқуқ ва озодиҳои шаҳрвандон, озоди мегардад, ҳамчунин ошқорбаёнӣ, шаффоҳии дар ҷамъият ба рўи об баровардани ислоҳот мебошад. Самти панҷуми устувор аз таъини амният ва мўътадил қарда мамлақатамон, яқпорчагии ҳудуди давлатамон, дахлнопазирӣ сарҳадҳо, таъини сулҳу осоиш ва осудаҳои шаҳрвандон иборат аст. Самти сеюми устувор бошад, минбаъда амикгардонии исло-

ҳоти иқтисоди бозаргонӣ ва ба вучуд овардани инфрасохтори пурқуввати иқтисоди бозаргонӣ, амали гардондани усулҳои шартӣ муҳим дар бобати ба вучуд овардани иқтисодиёти мўътадил, устувор ва мўтаносибӣ байни ҳамаи ҷаҳиҳои асту. Самти чорум ин на дар сўхан, на дар қорғаз, балки ҳаёт амалан қор қардани усулҳои демократӣ, ки қорғазии сўхан ва рушди ҳуқуқ ва озодиҳои шаҳрвандон, озоди мегардад, ҳамчунин ошқорбаёнӣ, шаффоҳии дар ҷамъият ба рўи об баровардани ислоҳот мебошад. Самти панҷуми устувор аз таъини амният ва мўътадил қарда мамлақатамон, яқпорчагии ҳудуди давлатамон, дахлнопазирӣ сарҳадҳо, таъини сулҳу осоиш ва осудаҳои шаҳрвандон иборат аст. Самти сеюми устувор бошад, минбаъда амикгардонии исло-

ҳоти иқтисоди бозаргонӣ ва ба вучуд овардани инфрасохтори пурқуввати иқтисоди бозаргонӣ, амали гардондани усулҳои шартӣ муҳим дар бобати ба вучуд овардани иқтисодиёти мўътадил, устувор ва мўтаносибӣ байни ҳамаи ҷаҳиҳои асту. Самти чорум ин на дар сўхан, на дар қорғаз, балки ҳаёт амалан қор қардани усулҳои демократӣ, ки қорғазии сўхан ва рушди ҳуқуқ ва озодиҳои шаҳрвандон, озоди мегардад, ҳамчунин ошқорбаёнӣ, шаффоҳии дар ҷамъият ба рўи об баровардани ислоҳот мебошад. Самти панҷуми устувор аз таъини амният ва мўътадил қарда мамлақатамон, яқпорчагии ҳудуди давлатамон, дахлнопазирӣ сарҳадҳо, таъини сулҳу осоиш ва осудаҳои шаҳрвандон иборат аст. Самти сеюми устувор бошад, минбаъда амикгардонии исло-

(ЎзА).

Таҳлили натиҷаҳои нўҳмоҳа

Маҷлис баҳшида ба натиҷаҳои фаъолияти Маҷмӯи сўзишвориву энергетикӣ, роия намулдани интизомии лимити ҳини истемоли ва сарфароҳона истифода бурдани онҳо қор қарда шуд.

Маҷлис аз рӯи масъалаҳои муҳокимагардони қарорҳои дахлдор қарда намулд, ки дар онҳо дар нахбати аввал вазифаҳои аввалиндаража оид ба барҳам задани қамбудиҳои мавҷуда дар даврани сипарӣ-шуда мўйян гардида, самтҳои асосии онди амикгардонии ислоҳот дар қорқорҳои соҳаи 2002 пешбинӣ гардидаанд.

Маҷлиси Маҷмӯи агро-саноати Девони Вазирони ҷумҳурият баҳшида ба натиҷаҳои рушди иқтисодии кишоварзӣ дар бадалаи нўҳмоҳи соли қорӣ ва арзёбии рафти ислоҳоти иқтисодӣ ба амал омад.

Маҷлис таҳти сарпарастии ҷонишини нахуствазир, вазир кишоварзӣ ва хоҷагии оби ҷумҳурият Н.Юсуфов гузашта, дар ин зикр ёфт, ки дар кишоварзӣ таҳти сарпарастии президент Ислам Каримов ис-

лоҳоти иқтисодӣ собитқадамона давом дорад. Сол то сол ҳаҷми истеҳсоли пахта, ғалла ва дигар зироати кишоварзӣ меафзоиш.

Соли қорӣ дар бобати таъри қардани ғалла ба қормеби калон муваффақ гардида. 5,5 миллион тонна ғалла таъри гардид, ки нисбати соли гузашта 1,5 миллион тонна зиёд аст. Таъри қардани гўшт, шир, тухм ҳам зиёд мегардад. Ҳаҷми махсусоти саноатӣ ба 4,4 ғоиз афзудааст. Супоришоти ба содирот баровардани махсусоти дар маҷмӯи дар нўҳмоҳи соли қорӣ ба 160,9 ғоиз афзудааст. Пахтаи аз аввали мавсими сол қамъоварда аз 2 миллион тонна гузаштааст.

Дар маҷлис дар бораи қамбудиҳо, муаммоҳо, роҳҳои ҳаллу фасли онҳо бештар ҳарф зада шуд. Қаранд қарқоҳи дебиториву кредиторӣ нисбати солҳои пешина ҳам шуда бошанд ҳам, аммо дараҷаи он ҳамонро банданд.

Қарорҳои дахлдор қабул шуданд.

(ЎзА).

Хабар

Мақомоти Прокуратураи Ҷумҳурияти Ўзбекистон яққор бо дигар соҳторҳои ҳифзи қонуну тартиботи ҷумҳурият тадбирҳои мўштаракро мегузаронанду оқибат дар болои қиёнат шаҳсонӣ мансабдорро ба даст меафтад, ки дар бобати сўиистемоли аз вазифа ва ришватқорӣ айбдор қарда мешаванд. Ҳамаи онҳо аз тарафи судҳои сазоворро мегардад.

Сармутахассиси маҷмӯи тақсилоти диниву ҷамоати ҳоҳиамии вилояти Фарғона Отабек Шодиев хангоми гирифтани ришват аз шаҳрванд М.Орипов ба андозаи 300 долларӣ ИМА ва 50000 сўм, ки ба ивази он ўро сарвари гурўҳе таъин мекард, ки ба сафари ҳаҷ равонаанд, дастгир шуд. Ба ҳукуми суд вай аз озодӣ ба мўхлати қор сол маҳрум гардид.

Сарвари қорқонаи махсусоти нафтии вилояти Сурхондарё Рустам Бегалиев аз сароператори қорқонаи махсусоти нафтии ҳоҳи Чарқорон Ю.Фармонов барои аз аттестатсия гузаронданаи 1500 долларӣ ИМА талаб намулд ва хангоми гирифтани ин ришват ба даст афтада, ба мўхлати 13 сол аз озодӣ маҳрум қарда шуд.

Сарнозирӣ инспексияи назорати ҳоҳиамии шаҳри Чирчиқ Зокирчон Дониёров хангоми ришват гирифтани аз тадбиргар Х.Ҳаҷиев ба андозаи 100 долларӣ ИМА ва 220000 сўм ба даст афтад, нисбати ў ҳукуми одилонаи суд баровард.

Тадбирҳо давом доранд.

Умури матбуоти
Прокуратураи Генералии
Ҷумҳурияти Ўзбекистон.

Бозихон XIV Осиёи Шадаи медалҳо

Бозихон Осиё ба марҳалаи ҳалқунандаи худ ворид гардидаанд. Паси ҳам номи қарҳамонҳо ва ҷонзадорони мусобақа аз рӯи намулдҳои мўхалифӣ варзиш маълум мегардад.

Қарҳамонҳои бозихон микдори ҷонзадорони бозихон навабтӣ Осиё аз байни Ўзбекистонийн то-рафт афзун мегардад. Аз паи гўштингирони тарзи озод, ки соҳиби ду медали тилло, як нуқра ва ду медали биринҷӣ гардида, ба майдон вазнбардорон баромаданд. Аз он ҷумла сокини Таҳиатш Бахтиёр Нуруллоевӣ 27-сола, ки на-моёндаи Ҷамъияти варзиши «Ешлик» мебошад, дар 85 килограмм баромад қарда, соҳиби медали биринҷӣ гардид.

Варзишгарони сабукамон мувофиқи имконияти худ ба ромад накарданд. Аз ҳамин сабаб рўзи аввали хунарнамоиҳои онҳо танҳо медали биринҷӣ насиби тими Ўзбекистон гардид, ки онро Зами-ра Аморова дар давидан ба масофаи 800 метр ба даст овард. Дар дахлдор Виталий Смирнов ва Павел Андреев

натиҷаҳои баланд ба даст оварда, ба сўи медалҳои на-зидик мегардад. Любова Перенпелова ва Гузал Хуббиева дар давидан ба масофаи 200 метр ба финал роҳқат гирифтанду вале натиҷаи дилхоҳро ба даст наоварданд.

«Ёғмойтамакисаноат»: аз роҳи пешрафт

Дар соҳаи саноати рағвану чарбуи мамлакатамон ихлоқоти иқтисодӣ зина ба зина гузаронда мешавад. Дар натиҷа ин сифати азнаворкорди ашби хом баланд, номгуӣ махсуслот меафзоида.

— Имрӯз дар минбаъда бектар кардани сифати махсуслот, васеъ гардондани ҳаҷми истеҳсолот навқисди корхонаамон, аз навқисди техникаву технологияи вай аҳамияти муҳим дорад, — меғӯяд раиси Ассоциатсияи «Ёғмойтамакисаноат» Муҳаммадҷон Худоевров ба ҳабариниҳои ӯЗА. — Зеро ки пайваста баланд бардоштани сатҳи техникаи истеҳсолот яке аз омилҳои асосии зиёд кардани ҳаҷми махсуслоти содиротиёвзунанда, ба рақобатобор ба ҳисоб меравад. Дар айнаи замон корхонаамон ба таҷҳизоти пресскунии фирмаи олмонӣ «Кимбрия-СКЕТ», ҷавҳарлохони навқисот ва дастгоҳҳои софқорӣ ҷиҳозонида шудааст.

Дар корхонаҳои ассотсиатсияамамон ба ғайр аз минбаъда амик гардондани ихлоқоти иқтисодӣ, пурра ба махсуслоти баландсифати рағвану томоқуӣ таъмин кардани истеҳсолоти, инчунин оиди ба амал баровардани лоиҳаҳои сармоягузории рушди содироти ин махсуслот, ки то соли 2005-2010 пешниҳод шудааст, қорқон зиёд амалӣ гардонда мешавад.

Ба мақсади сазмон додани ҷойҳои иловагии қорқ истеҳсолоти барои ин соҳа ғайриағнавай ба роҳ омад шудааст. Дар Ҷамъияти саҳомии рағвану ҷавҳарлохони Буҳоро дар таҷҳизоти аз қорқ овардани 1,5 литра оби маъдани «Буҳори шариф» мебароранд. Дар ҷамъияти саҳомии «Уқуригон ё» ва «Марказ ё» бошад, таҷҳизоти фирмаи «Сурт С.А.» ва Аргентина васл

карда шудааст, ки дар он ғиёҳҳои шиғобашу қорқ қадқ карда мешавад.

Дар қорқонаҳои худди дар пойгоҳи заводҳои рағванистехсолқунӣ сазмондодашуда ба истифодаи ғиёҳҳои шиғобаш марҳамо, махсуслоти шиғиву қанноди, инчунин пиво, воситаҳои қомашӯӣ, антифриз, моеи тормозӣ, молқои саноати сабӯ, ба 60 номгуӣ махсуслот истеҳсол карда мешавад.

Барои аз тасарруфи давалат барордану хусусияти қорқонаҳои амволи нис аз ғиёҳҳои худди дода мешавад. Дар айнаи замон дар таркиби ассотсиатсия 54 субекти хоҷагидорӣ фаъолият дорад, қорқонаҳои рағванистехсолқунӣ асосии соқтор ва ташиқлотҳои ғайриистехсолоти хусусӣ ба ҷамъияти саҳомии тарзи қушод тақдид дода шудааст. Қайд кардан ҳақиқ аст, ки мувофиқи қорқори ҳукумат ҳақиқ саҳмқорӣ аз ҳисоби ҳиссаи саҳмқорӣ давалати ба даст меомада ба мақсади рушди истеҳсолоти ба иқтиёри ҷамъияти саҳомӣ монанд шудааст.

Мувофиқи натиҷаҳои санҷиш, ки Қумитаи давалати оид ба амволи давалати ва хусусияти ғиёҳҳои гузарондааст, ҳамаи қорқонаҳои рағванистехсолқунӣ соҳа пешомадқо эътифот шудааст, ки натиҷаи тадбирҳои устуворқисди истеҳсолоти мебошад.

Дар қорқори Левои Вазирион «Дар бораи тадбирҳои қушод оид ба таъмини ба амал баровардани барқонаамамон аз тасарруфи давалат баровардан ва хусусияти қорқ, ҷаб соқоти сармояҳои қорқӣ» ки 26 марти соли равон қабул шудааст, бар ивази асқори оқдотабодул ба сармоягузорони қорқӣ фуруқоти силсилаи саҳмқорӣ 12 қорқона рағванистехсолқунӣ мамлакатамон нисз муайян шудааст.

Барои иҷрои қорқори мақзури ассотсиатсия қорқ ба Қумитаи давалати оид ба амволи давалати ва хусусияти

Чаро Шахноза ба ҷонаш қасд кард?!

Дар ин замон гузаро булқавасоне зиёданд, ки аз пайишқи се-қорқуза медавад, дуктареро бо сад як ғалқои ҳушоянда аз роҳ мезананду ба ҷанғоли фиреб ғирифтор мекунад баъди «дилхунқӣ» аз пайи дигаре медавад, ин мағар мардиқу мардонағист?! Ба фикри мо, рафтори бадтар аз ҳайвонист.

Дуктари қон дар сини 18 сол рӯи яғон қавонро надида дар сӯҳбат бағали ғарми он набуда, худро ҳалолу пок ниғош додаду чашм қушода ба Ту ниғараду дилу қонашро ба Ту ниғашда, ҳамсари Ту шудан хоҳад, вале Ту ҳонаи дуктареро беғуноқи боқирқон сӯзонӣ?! Ақаллан боре хоҳари худ, ё ки зағви худро пешу назар биёӣ!

Дар Қурбони Қарим мисрае иншо шудааст, ки «ба зан дасти бардоштанро ҳору ҳору кардан, қорқ мард нест ва гуноқи азим». Оре, туро ки таваллуд кард? Дар ҷаҳон зоти олтирқин қист? Мағар намеғавҳи ва ё намеғонди, ки ин Модари қон, дуктар, зани муқтарам нест?

Ба зан дасти бардорӣ, ҳору ҳору ҳору қунӣ, мағар ҳар лаҳза пешу назарот меҳарат, хоҳарат намеомад?!

Ин суҳбонии тақу тундро ба

Ҳарчанд Шахноза ғиёру нолон шуд, аммо ба худқарда давое набуд. Аз байн чанд вақт гузашт, Мӯймин худро нишон намеғод. Баҳонаи яғонаш аз ҷиҳати иқтисодӣ танг будани оилашро ёдрас мекарду бас.

Шахноза ба ин тоқат қарда натағониста маҷбур шуд, ки ба назди падару модари Мӯймин, ки дар шаҳри Қўқанд истиқомат мекарданд, раваду ҳамаи воқеаи шударо ғўяд. Ҳамин тавр ҳама қард, лекин аз падару модари Мӯймин ҷавобе налунид. Ифрати шарқонаи дуктар маҷбур сохт, ки ба падару модари худ азоб ғуноқи содир қардашро баён қунд. Падар ва модари Шахноза ба шаҳри Қўқанд рафта, ба падару модари Мӯймин ғўфтуғўзор қардашро тағир қардаш шуданд.

«А, ин тўи албатта ба осонӣ қонаи амал нағўишдааст. Пеш аз он, ки Шахноза назди падару модари Мӯймин равад ду маротиба бар қонаш қасд қарда, ба беғорқона ағдотдаст, ба вағдҳои Мӯймини дилсанг тоқат қарда натағониста, дору истемол қарда буд, ки Мӯймин назди вай ба қасалқона рафта, тавбақунони сикатишро аз дуктрони металлаб, баъди сикат шудан боз беғарво меғашт.

...Инак тўи Шахнозаву

ду худро дигар дошта натағониста, ба қонаш қасд қард, худро оғвот.

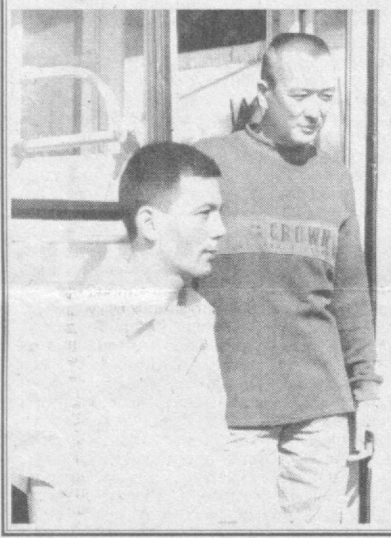
Албатта, худқуширо мо сағед намекунем. Вале қирдори шаҳварашро яғон банд сағед нахоҳад қард.

Суди одил ин қори қиноро дида қаромада, дарқол ба ҳулосае омад, ки Мӯймин Носирров 7 сол аз озодӣ мағрум сазод.

Рўзномақонони муқтарам, ҳаёт хеле шири аст, одамқизод як бор ба дунё меғад. Аз ин рў, шумо рўзномақонони арқманд дар ин ҳусус чӣ меғуд? Умри нағванон Шахноза чӣ шуд? Қори қадоме ҳубу қадоме бад аст? Пешу роҳи қасди қони Шахнозаву ғирифтдан муқмин буд ва ё не? Чаро ин воқеа рўй дод? Умедворем, ки Шумо рўзномақононро ин воқеаи ноҳус беғарқ намеғузорад.

Каримҷон НИЗОМОВ,
ёрдамчи прокурори
шаҳри Фарғона.
Каримҷон
МУҲИДИНОВ,
паёмниғори
«Овози тоҷик»
дар вилояти
Фарғона.

Ба пешвози 70-солагии Нукус Хатми троллейбус

Мардуми Қароқалпоқистон, ақли меҳнати пойтахти Ҷумҳурияти Қароқалпоқистон барои муносиб пешвоз ғирифтани ҷашни 70-солагии Нукус меқўшанд. Алаҳқус барои мустақкам қардани равобит бо шаҳрақу ноҳияҳои атрофи шаҳр қорқон қалоне ба иҷро меғарсанд. Пойтахт тавассути роҳҳои нав ба нави замонавӣ бо шаҳрақу ва ноҳияву деҳақо пайваст меғардад.

Шаҳрақи «Кизкетген» дар ҷанбуи шаҳри Нукус қойғир аст. Ба қарибӣ дар ин қо бағишда ба 11-солағии истиқлолият ва ҷашни 70-солағии шаҳри Нукус ҳатти нави троллейбус ба истифода супурда шуда, пойтахти Қароқалпоқистонро бо ин шаҳрақ пайваст. Дар ин бобат саҳми бинқорқони қароқалпоқистонӣ ҳамоқуи муқовирони сершуморашон қалон аст.

Аз ҳама муқимаш, ба истифода супурдани ҳатти нави троллейбус ба ақоли як қатор кулиқорро фароҳам оварда, тўқфаи муқисот ба ҷашни 70-солағии Нукус ғардид.

Дар сурат: ронағдагон Асқар Ҳорзобоев (аз рост) ва Ҳайрат Пирниғзов.
Матн ва сурати Амонбой МУРОДОВ (ҲЗА).

НАВИТАРИҲОИ ВИЛОЯТИ НАМАНГОН

Корти нави болоғўш

Тошбулоқ, Шумораи иншоотҳои нави варзишӣ, ки ба талаботи байналқалқӣ мувофиқ меғоянд, дар вилоят боз якто ағфуд. Дар маркази ноҳияи Наманғон толори бозшўқуи болоғўишдаи тенниси қалон ба истифода супурда шуд. Бинои мақзури, ки арзиши лоиҳавайш 110 миллион сўм аст, бо қувваи бинқорқони идораи роҳқиссии ноҳия бунёд ғардид. Хоҷағиҳои ширқатӣ ва фермерӣ, қорқонаву ташиқлотҳои ноҳия, шақсонӣ тадбирғар аз ҳар ҷиҳат ба бунёди иншооти нави кўмақ расониданд.

Бунёди толори нави имқонияти дар давоми сол дар ҳамаи шароитҳои боду ҳаво гузаронидани муқобилоти ғуноғун фароҳам омад.

Ҷойҳои нави қорқ

ҲИҶ. Дар маркази ноҳия боз як сеҳи нави ба қор сар қард. Бинои собиқ фабрикаи шохибифори қорқмондони тадбирғари қорқонаи худди «Муштарӣ А.И. ЛД» бунёд қарда, 21 дастгоҳи бонфандағиро васл намуда, истеҳсолоти сақоқҳои ғуноғунро ба роҳ монданд.

—Дар натиҷаи фаёолияти сеҳи нави 25 нағар зағону дуктарон бо қор тағмин гаштанд. Рўзе беш аз 800 сақоқи ҳушқифат тайёр қарда истодаме. Барои ҳифзи иқти-

Навгонихон Тоҷикистон

Вусъати содирот

Тоҷикистон ҳаҷми ба содирот баровардани наҳи пахтаро дар моҳҳои январ-ағустии соли 2002 нисбати ҳамаи дағраи соли гузашта ба 75,8 ғоиз вусъат дод, ки он 83,3 ҳазор тоннаро тақдид дод. Аз рўи мағлумоти Қумитаи давалати оморӣ ҷумҳурият мағлуғи меғардад, ки мағлағи фуруши он ҳама ба 39,6 ғоиз ағфуда, 69,5 миллион долларо тақдид додаст. Ва он ба 14,7 ғоизи тамоми ҳаҷми содироти ҷумҳурият баробар аст. Нарҳи миёна ба як тонна пахта дар ин дағра ба 217 доллар қам нағардида, 835 долларро тақдид додааст. Расонда додани наҳи пахта ба мамолоти ИДМ 9,4 ғоиз қам ғардид, ба мамлақатҳои қорқча 58,9 ғоиз ағфудааст. Ҳаҷми содироти наҳи пахта ба мамлақатҳои мақзури ин қадарро тақдид меғадид: Швейтсария-33,8, Латвия-23,7, Эрон-15,1, Россия-13 ғоиз.

Қўмаки амриқоён

Дар шаҳри Хўчанд намоғнағии минтақавии Ассотсиатсияи ҳуқуққисносии Амриқо қушода мешавад. Аз рўи суҳбонии сарвари оғандаи он Кеслин Смитт, мақсади асосии қушоиши намоғнағии ассотсиатсияи расондани қўмак ва қонибдорӣ рушди қамъияти ҳуқуқбунёд, ҳамақунин қўмақи роғиғони ҳуқуққисноии вилояте, ки дар зерӣ паст зағани ҳуқуққоғшон меғонанд, меғавонанд дар ин қо роғиғон аз ҳизмати ҳуқуқӣ бағравар ғардад. Ҳанғоми зарурат ба онҳо ҳизмати ағвоятҳои маҳалли ва суди пешқаш қарда мешавад.

Вай ҳамақунин иброс дошт, ки шўёбаи суғди Ассотсиатсияи ҳуқуққисносии амриқой дар сатм фаёолият пеш мебардад. Якуми, баланд бардоштани саводноқи ҳуқуқӣ ва малақаи намоғнағии мақомоти ҳифзу қонуну тартибот. Дар ин сатм ба омўзиши доғишўёғии факултаҳои ҳуқуққисносии Суғд ва ағвоятҳои маҳалли дикқату эътибори қалон ниғаронда мешавад. Сатми дуюм, ин сазмон додани шабақоҳои ҳамақорӣ дар соҳаи муқобилаи иттилоот ва тағрибабайни қорқмондони соқторӣ ҳифзи қонуну тартиботи водии Фарғона аст.

—Барномаҳои мақзури таваққути амалӣ гардондани семинарҳо ва тренинғҳо ба рўи об бароварда мешавад, —ҳабар дод Кеслин Смитт.—Ба чанд ағвоят грант қарда мешавад. Барои доғишўёғии факултаҳои ҳуқуққисноӣ мо маркази ҳуқуққор қушоданием. Дар ин қо доғишўёғии сирру асқори қасби худро на танҳо назарияву, балки амалӣ ҳама меомўзанд.

Амалӣ гардондани барномаҳои намоғнағии минтақавии Ассотсиатсияи ҳуқуққисносии Амриқо бо қўмақи моғлиявии Департаменти давалти ИМА, ЮСАИД ва Сағоратқонаи ИМА дар Тоҷикистон ба рўи об бароварда мешавад.

Ба муносибати 90-солагии Соли Рачабов Барои наққорӣ ба дунё омада буд...

Ба қарибӣ дар Доғишқанда ҳуқуққисноии Тошқанд бағишда ба 90-солағии зодрўзи олими номдори ҳуқуққисноӣ, доктори илм, профессор, Академики ФУ Тоҷикистон Соли Ашўрхўчаевич Рачабов воқўри ба амал омад ва бесабаб набуд. Зеро Соли Рачабов солқои тўлоғии ба доғишқандаи мақзури роқбарӣ қардааст, дар ҳусуси соқмонии давалтии Ўзбекистон, тағриҳи он бисёр асаро иншо қарда, дар бобати тайёр қардани қадқҳои баландмалақаи миллий саҳми қалон ғушоттаст. Бо ибара, вай олими зағон буд.

Ҳизматҳои Соли Ашўрхўчаевич дар бобати рушду равнақи илми ҳуқуққисноии Ўзбекистон хеле қалон аст. Солқои душвори Ҷанги дуюми ҷаҳон фаёолияти Доғишқандаи ҳуқуққисноии Тошқандро ба роҳ монда, ҳамақун диктрори аввалин фаёолият пеш бурдааст. Дар ҳамаи солқои вағзин, вақте ки бисёр қадқҳои соқибмалақа ба ҷаба сағарбар ғардида буданду дар мамлақатамон қадқҳои баландмалақаи ҳуқуққисноӣ намерасиданд. Соли Рачабов бо тағаббўс ва ташиқлотчиғии худ ба доғишқанда қадқҳои баландмалақаро қалб қарда тағонист. Қадққорро, ки дар проқуратура, соҳаи суди ҷумҳурият фаёолият дошта, барои гузарондани машғулиятҳои қадққои амалӣ қалб сохт. Мақсустан ба қадқҳои қавон, алаҳқусуси оғоне, ки ба дикфи рисолақои номзади ва доктори илм шўғл меғавариданд, қулли шароитро фароҳам овард.

Соли Рачабов бо забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва ўзбекӣ бемалоқ ҳарф меғад, асару мақолаҳошонро ҳама бо ин забонҳо озодона навишта метавонист, мағрузҳо меғонд. Баробари ин барои мустақкам шудани риштаҳои дўстӣ байни қалқоқи ўзбеку тоҷик, мустақкам қардани алақоҳи иқдидув илми байни ин ду қалқ пайваста меқўшид. Ҳамаи солқо

суол назар ағфанданд.

Шароф Рашидов ба директормон телефон қарда, роғиғи роқбарамро ғирифтанд. Ман ҳайрон шудам. То ҳамаи вақт Соли Рачабов маро аз худ қудо шудан намеғмонданду чаро ба осонӣ роғи шуданд. Баъд фаҳмам Соли Ашўрхўчаев ба ман роҳи қалони нурбори ҳаётиро боз намуда будаанд.

Соли Рачабов бо тақозои зағон ба Фарҳанғистони улуми Тоҷикистон ба қор рафтани шуданд. Ман ҳамаи вақт дар рўзнома қор мекардам, дар айнаи зағон дар доғишқандаи ҳуқуққисноӣ дарс ҳама меғуфтам. Яке аз рўзҳо ба доғишқанда оям, қотиба ғуфт, ки маро роқбарам қоғтуқов доранд.

Ба назди Соли Рачабов даромадам.

—Додар ман ба Тоҷикистон ба қор меғарам. Дар қўчаи Ҳуриқӣ манзил дорам. Ҳавлиатонро дар шаҳри қўчаи муқеддон. Гап дар сари он аст, ки ба ҳонаи ман шумо қўчида меғузед. Ҷунқи бароқам ҳамақун фарзанд азиз шуда монданд,—ғуфтанд он қас.

Ва он боз як ниғона аз олиқаноғи, сақаватқалбӣ, бузуғдоғи инсоне буд, ки ҳамаш дар дилш неқӣ қардан ба одамон забона меғад. Он қас ҳубиро дар қалби инсон нур, фаёзу баракор қувваи нағашаванда меқисобанд...

Мо муқодом муқотиба доштам ва яке аз мақбуқҳои устодро ба ҳуқми шумоён муштарийи азиз ҳавла қарданиам, ки аз сақаватқалби ин инсонии қомил ғувоҳи меғидад.

«Муқтарам Мақсуд Қориевич! Ассалому алейкум. Мебағишад, ба сағари қиммати рафта будам ва баъди бозғашт ба дастам мақбути шумо ағфот. Бемағубот ба ҳамаи ағфотдам. Дағраи қавонам ба ёд омад, ки ҳамаи шумоён гузаронда будам.

Ба эътибору эхтироматон раҳмат қалон. Дар қўчо набошам, Ўзбекистонро пазмон мешавам. Оқир, рўзҳои са-

зағандонаи мамнун ҳастам. Ба фикрам, дар бораи Сино яғон қитоб иншо меқунед. Ба шумо бисёр қитобқорро дар ин бобат фиристодам. Ағар боз пайдо шаванд, меғиристам.

Дар ҳусуси тағриҳи Доғишқандаи ҳуқуққисноии қитоби Анвар Ағзамовичро ғирифтам. Дар ҳақиқи ман ҳамаи фирқори бисёр ҳубро ғуфтаам. Ба ҳар қол маро аз ёд нағвардааст. Ағар Анварро бинед, миннатдорӣ маро расонед, худам ҳама навишта албатта, меғиристам. Ба дигар қадққорҳо ҳамаи саломии маро расонед.

Додари меқуброам Мақсудқон, ба шумо сикҳат-саломагии қай, дар қорқои иқдидув илматон қомёбиҳо, ба ағзои байтамон, мақсустан ба модаратон, ки ба ман ниҳоят қадқдон гаштаанд, саломии ғарму қўшонамро расонед.

Ба қамолӣ эхтиром Соли Рачабов,

8 октябри соли 1980. Шаҳри Душанбе.

Оре, Соли Рачабов дарҳақиқат, сағари дўстӣ дар байни ин ду қалқи қадқдон, фарзанди вағдорони қалқи тоҷик, писари ағби қалқи ўзбек буд.

Мақсуд ҚОРИЕВ.

Паймон Бузургӣ

Эҳдо ба академик Шавкат Воҳидов

Зи илм, лошак, одамии чуз аз бехӣ надидаанд,
Мақом дар сарири ҳастӣ нис аз он гузидаанд.

Зи саргузашти зумраи бузург дарк кардаам,
Сириштагони нури фан зи дуди фан раҳидаанд.

Кушудаанд бас гирехҳо ба ноҳуни хирад,
Ба теги ақл банди мушкilotҳо буридаанд.

Барои он ки Моҳгард арзи моҳ биспарад,
Чи ақло дар ин замин чи тарҳҳо кашидаанд.

Намонд ҳеҷ оқил аз ҳади хирад фузун қадам,
Агарчи нозабо гаҳе ба рӯи ӯ давидаанд.

Сипоси турфае, агар туро, ай устои фазл
Ба ҷашми ман бидидаву ба ғуши ман шундаанд.

Хуш омадам румузи арҷмандӣ, к-аз ту бурдаам:
Ба қадри фан расидагон ба қадри ман расидаанд.

1. Кишти кайҳони Луноход.

Сириштаи нури фан

Академик Шавкат Воҳидов 70-сола шуд

Хонаводаи Воҳидовҳо мисли ҳама оилаҳои ангуштнамо ва илму адабдӯст чо гиридаҳои уламо ва адабдӯд буд, ки барои ин як қавми дигар яке аз бобоқалонҳои Шавкат Воҳидов Абдуқарим Сипанди Самарқандӣ ба шуғл оварда, ки дар охири қарни XIX ва аввали XX ба адабиётӣ тоҷикии даври худ саҳми муҳим гузошт. Дигар бобои олими оянда Мулло Мирмуҳаммад, мутахаллис ба Мир Зарринқалам буд, ки ҳатто ба мудариси маъриф ба ҳисоб мерафт. Мир Зарринқалам аз соҳибмактабони Самарқанд нис буд. Таълиқи Самарқандӣ, ки аз широни шинохтани аввали асри гузаштаи Самарқанд аст, инчунин бо ин хонавода пайванди дорад ва дар ин қатор аз шахсон шинохтаи соҳаи илму адаб Ваҳид Маҳмуд, Хилъат, Чоъеъ, Шариф Акрам ва Исмоил Акрамро ном бурдан мумкин аст, ки маҳз дар ин маскани аз суҳнуи шӯр ва маҳфулу маълиғи ғам, чамъ меомаданд ва дар ҳамаи муҳит падари академик Воҳидов-Аҳад Воҳидов парварид ёфт ва баъдан дар Боқу дар риштаи киёмиеву биология маълумоти донишгоҳӣ гирифт.

Агарчи Шавкат Воҳидов баъдтар (11 октябри соли

1932) таваллуд ёфт, таъсири оосори он даврони адабпарвару маҳфилсоз тамоман нест набувад буд ва аз ин боис Шавкат хурдсол бо ин наҳати маҳмуркунандаи муҳити худ бузург шуд ва ин таъсири ин мактаб дар мағзи ӯ абдан нақш бахшт. Пас аз ин гуфтаи худ пай бурдан мумкин аст, ки ин муҳаббатӣ илос ва эътиқод ба шеър алабу илм аз қучот дар ӯ. Ва ҳар касе, ки аз ғавоияти физики кайҳоншинос дар ҷодаи адабиёт боҳабар аст, гӯмон мекунад, ки шугли ӯ ин асту ҳалос. Зеро китобҳои шеърӣ Сипанди Самарқандӣ, Таҳмиди Самарқандӣ, силсилаи мақолаҳо дар бобати мактаби ҳаттои Самарқандӣ далаи ба ин гуфтаҳо мебошад. Ин ғуҳати китобу мақолаҳо ро идома додан мумкин буд, аммо... Селе пеш коргоҳи академик Воҳидов дар Иттиҳодияи илмӣ истеҳсоли «Коинот» оташ гирифт ва тақрибан тамоми навиштаву оосори таҳиякардаи ӯ дар бобати адабиёту ҳунари ҳаттои, ки ҳар гоҳ онҳоро ҳангоми ба коргоҳашон омадан ба ман нишон дода, аз нақшаҳои худ бо ифтихор нақл мекарданд, сӯхта ҳокистар шуданд. Дареги вақту меҳнати зоеърафта...

Дар ин сӯҳтор на танҳо мусаввадаву намунаи ҳаттоиҳо, балки як музей хеле нотақрирӣ макети мушаққ дастгоҳи

фазогир, василаҳои ҳар гуна асбобҳои парвозкунанда, лаҳзаҳои нотақрирӣ ҳар як кашфиёту дастоварди дар ақло, глобусу дигар ашёҳои ҳоси физикаву фазошиносӣ дар он музей, дар ошонаи якуми ин бино гузашта шуда буданд, ки қаме аз онҳо аз забонаи нобудсозандаи оташ эмин мондаанд. Ва ҳоло ин ҳама дар ҳар ҳонаву утокаҳои бокимондаи ин бино ва ҳамсояи парешону пароканда ҷойгир карда шудаанд. Ва устод Воҳидов ҳоло бештар аз як сол аст, ки аз пайи обуду дуруст намудани як-ду утокаи бинои ҳамсоя мебошад, ки ҳадақалл зудтар барои қору фалол намудани муассиса мусоид гардад.

—Мо ёздаҳуми октябр меҳмон қабул мекунем,—гуфтад устод Воҳидов ба ҷавоне, ки бо мо дар беруни бино вақти сӯҳбатамон наздик шуда сало-муалек кард.—Ҳадақалл дарутирезакӯяро зудтар гузоред, қоратон хеле тӯл кашид.—Гӯён уро бо ниғоҳ ба даруни бино гӯмон-лонда,—ин роҳбари сохтмон-чиҳо—хостанд ба ман ин ҷавонро шиносонанд.

—Ақуну навақал Иттиҳодияи илмӣ истеҳсоли «Коинот»-ро нис ба фармон пароканда карданд, ки қисме ба муассисаи Чирчик ва қисме ба ҷои дигар

бурда мешавад,—меғӯяд берақона Шавкат Аҳадович.

Умуман дар шароити замоне, ки бо сарпарастии академик Шавкат Воҳидов, ки пас аз ҳамаи риштаи физика-математикаи Донишгоҳи давлатии Ўзбекистон (ҳоло Донишгоҳи давлатии Самарқанд ба номи Навоӣ) танҳо бо фазолияти илмӣ ва таълими машғул гардида, дар соҳаи физика кайҳоншиносӣ ва муҳандисӣ як соҳтори аз лиҳози илмӣ ва техникӣ муқаддирро ба вуҷуд овардааст, фақат шоистваи раванқу тақвими бахшидан аст, вале он мутаассифона, мутассил барҷошу парешон мегадарад. Имрӯз мактаби кайҳоншиносие, ки собиқ шогирди мактаби миёнаи рақами 22-юми шаҳри Самарқанд дар панҷоҳ соли охири то ба ин сатҳ бунёд намуфтааст, ҳиҷтоҳи ин мактаб тарафти мерезанд...

Аз узи вобаставу пайвастаи Академияи улуми Ўзбекистон, раиси Бунёди ҷавонони соҳибистифодаи ба номи Мирзо Улугбек, мушовир-академики Академияи муҳандисии Ўзбекистон, академики Академияи кайҳоншароиди Русия ба номи Силковский, академики Академияи улуми Но-Йорк... Шавкат Воҳидов баъдан эҳтимол унвоҳои нопураи ин муассисаҳо бодӣ монанд.

Шавкат Воҳидов дар иҷтимои василаи пуфаксимои даҳметрае, ки дар дастгоҳи парвозкунандаи «Мир» ва «Прогресс» чун саҳми бориш ва ҷашмигир гирифт, ки он истиқои

«Мир»-ро маҳсус ба ифтихори муаллифи ин кашфиёт ба фазои Тошқанд оварданд, ки ҳангоми аз ҳам ҷудо шудани «Мир» ва «Прогресс» ин ҷисми пуфаксимои бод шуда, ба ҷашми одадӣ ҳам маълум шуда буд.

—Ва ҳамаи ин ҳодисаи аҷибро тамошо карда будам,—ёд мекунад аз он лаҳзаҳои ифтихорӣ Воҳидов.—Сӯбҳи барвақт, соатҳои чор буд, ки ҳанӯз шуоҳои офтоб аслан ба назар намерасид ва бод ҷунин ҳам мешуд, зеро ки дар пайдои шу-дани шуо ба он ниғоҳ карда, дида намешуд.

Е бигирем ҳодисаи дигарро, ки инчунин дар пайида намунаи ин нақшаи ҳидмати Воҳидов хеле бузург буд. Сӯҳан дар бобати ба Мирроҳи ва Зӯҳраи Фирғистодани дастгоҳи маҳсуси меридад, ки аз он ҷо аз таркиби кӯҳи ҳоҳи ин сайёраҳо гирифта, барои озомиш ба Замин меорад. Ин дастгоҳро бо номҳои «Венера-13», «Венера-14» аз дастури «Вега» машқур буда, дар ҷаҳон беназир буданд. Тамоми ин парвозро соли 1982 Шавкат Воҳидов дар Маркази идораи парвоз (Москва) мушоҳида мекунад ва баъд аз бомуваффақият анҷом ёфтани барномаи мазкур доктори улуми физика-математика, профессор Шавкат Воҳидов ба Тошқанд ба Шароф Рашидов аз ҳуҷуси иҷрои қору ҳисоботи медиҳад ва қотиби якуми ҳизб уро пас аз бозгашташ ба Тошқанд дархост мекунад, ки аз фурудгоҳи рост ба назди ӯ ояд...

Ёд дорам, ки чанд сол қабл муассисаи Шавкат Воҳидов аз ҳуҷуси ба вуҷуд овардани радиои маснуи Замин (спутник)-и Ўзбекистон гап кушода буд. Ва дар ҳамон сӯҳбат бо журналистони академик гайр аз баъзе масъалаҳои техникӣ, ки бо муқофӣ вақт бояд ҳалли худро меёфт, вақти вуҷуд надоштани маблағи қоғиро пеш оварда буд. Аз ваъияти имрӯза дарк кардан хеле осон аст, ки ин лоиха нис танҳо дар мағзи академик монду рафт.

Бо вуҷуди ҳамаи ин ӯ имрӯзо бо мактабҳои ва марказҳои илмӣ худ дар Самарқанд, Зомин, Паркент меболаб. Гузашта аз ин чанд сол инчунин (аз соли 1990) қори мактаби аэрокосмонавти байналхалқии илмӣро пеш мебардад. Ва ниҳоят Бунёди байналхалқии аэрокосмонавти ҷавонони ба номи Воҳидовро сомон дод, ки ҳар сол мактаби номбурдадо ба таълими воқеодорад.

Баъзан дар қиёсу мутолиоти он ҷи ки академик Воҳидов кашфу ёҷод карда ва сомондӯхӣ кардааст, гӯмон мекуни гӯё барои умри як нафар одами ҳоқӣ зиёд аст. Аммо Шавкат Аҳадович чунин фикр намекунад. У меғӯяд, ки қори аз ин ҳам зиёд ҳанӯз дар нест аст.

Тоҷибӣ ИКРОМОВ,
ҳабарнигори
«Овози тоҷик».

5 марти соли 1982. Маркази идораи парвоз. Шавкат Воҳидов (аз рост якум) бо ғуруҳи дастдандкорони барномаи «Венера», ки бо дастгоҳи маҳсус дар истиқои «Венера-14» аз сайёраи Зӯҳра ҳок гирифта, бомуваффақият амалиётро ба анҷом расондааст.

Нурониёни Ургут

Миёни кӯҳсоре чо гирифта,
Зи домони куши фардо гирифта.
Фаротар пар хуш, шаҳбози Ургут,
Ки Ургут дар дилат маъво гирифта.

Боре дар як сафари Ургут-шоҳиди рӯйдоди аҷиб будам. Баҳор ангуштони хиноширо пушти дари ҳастӣ нарма-нармак мезад. Осмон мусабф буд, ҳуршед шаъшаълошӣ дошт. Барфҳо меҷушаданд. Ҳангоме ки аз мазеи Кенгаси Самарқанд увор кардем, кӯҳҳои Ургут падидор гаштанд. Он кӯҳҳо аз як сӯ бо кӯҳҳои Оҳаллик, аз дигар сӯ бо кӯҳҳои Китоб ва аз ҷониби дигар бо кӯҳҳои Панҷакенти Тоҷикистон пайвастааст. Дар поёни кӯҳҳо ҳарчанд заррае барф нест, вале кулаҳо барфпӯшанд. Бару оғуши кӯҳсоре ҳамеша меҷолуд аст. Ин манзараест, ки аз дур ба ҷашм менамояд. Аммо чун ба шаҳри Ургут ворид шавед, дар шафати роҳро барф ба назар мерасад. Дар ин айём деҳоти Ургут зиёдтар барфпӯш аст. Мошини мо барфароси меридафт. То рафт гашти он сӯст ва пардаи меҳи дара гализтар мегафт. Дар фосолае қарҳӯи мошин бе пешрафт ба қарибдари даромдаанд. Мо аз мошин фаромадем. Дар оғуши меҳи ситабр будем. Аз қадом ки ғушаи кӯҳсони садои қаби бедоршуда форам ба гӯш мерасид. Қайфияти баҳори мо ба ҳайрат таълил ёфт. Мо дар муқобили муъҷизаҳои табиат лол монда будем. Гӯё як пора ари зимиистон дар ҷанги дара буд ва охири рӯзҳои фасли сармо-ро ҷашн мегирифт. Табиати кӯҳсони Ургут нис асрорангез аст. Ҷашмасору рӯзҳои он савту суруди ҳоссае дорад. Ва онҳое, ки об аз ин ҷашмахову рӯдҳо менушанд, соҳиби садҳо фазила-танд.

xxx

Ассалому алайкум нурониёни Ургут, сиҳхату саломатед, киромии Ургут, тамоми Ургут дар симои шумо мунаққас аст. Хуш омад ба Тошқанд рӯҳониёни Ургут.

Моҳи август дар қафеи «Моий ғумбазлар»и Тошқанди азим бо нурониёни Ургут воқури фаромӯшнопазире сурат гирифт. Ин воқури бо таъабуби ҳоқимияти ноҳияи Ургут амали гардида буд. Дар гирдиҳамои беш аз сад зану марди кӯҳансол иштирок дошт. Онҳо сӯби он рӯз бо автобуси маҳсус сӯи пойтахт азии сафар карданд ва пас аз доман густурдани нури ҷаҳонтоб дар шаҳри азим буданд.

Онон зибратро аз гулгузори дар пои муҷассамии Модари Мотамзада оғоз намуданд. Сари таъзим назди қурбониёни чанг надидаанд. «Китоби хотира»-ро боз намуданд ва лаҳзае бо роҳи хотир ба мозии на он қадар дур рафтанд, рӯзҳои мудуҳиш пешии назарашон омад. Пас аз зибратӣ майдони Мустиқлият пирон сӯи майдони «Шаҳидлар хотира» («Хотираи шаҳидон»)и Юнусобод роҳ пеш гирифтанд. Ба хотири қору қардани рӯҳашон дар сари қабри рамизи ноҳақ ба шаҳодат расидагон тиловати Курбан карданд.

Пирони бадавлати Ургут бинҳои муҳташамии айёми Истиқлолро дида дастӣ ҳайрат ба гиребон мебарданд. Хиббону фавворакҳои шаҳри азим соҳилҳои дилқаси Анҳор, кӯчаҳои фароҳу ҳамвор, кӯпуруҳои муҳташам ва сайлоҳҳои зебо онҳоро рӯҳбаланд мекард. Гулгузори ба пои ҳайкали Алишер Навоӣ, Амир Темур ва тамошои музейи темирӣ ба онон таассуроти нек бахшид.

Эй дӯстони бародарам, додарони падарам, бонувоне мисли ҳоҳару модарам, замони ҳурият шуморо ба сар бардошт, эй ҳоҳогони Ургут, нурониёни Ургут.

Нурониёни Ургут ба дидани толори муҳташамии маҷлиси бини Маҷлиси Олии Ҷумҳурияи Ўзбекистон мӯяссар гардидаанд. Нақшу салобати бино, ҳусусан, қандилҳои бузург ва ғумбаҳои зангори он мӯйсифафониро ба ҳайрат гузошт. Мамнун буданд, ки қонуну қарорҳои вобаста ба тақдирӣ шаҳравандони мамлакат дар ҳамаи қошаи бузург ҳаллу фағл мегадарад. Яке аз меҳмонон ба қурсии намоёндагони ҳалқ нисашту гуфт: «Анкабири ҳаштод сол умр дорам, дар дарозии зиндагӣ қурни қари бузургро муҳташамро бори аввал мебинам. Худо агар амунаташро

гирад, ақуну беармон меравам. Пас аз ба мустақил расидан, ҳалқамон чунин бинҳои муҳташамро сохт. Шукр ба ҳамааш. Дар қафеи «Моий ғумбазлар» сари ақилла чо ман дар симои вақилии деҳаҳои Ургут гӯё тамоми аҳолии ноҳияро дидам. Дар гирдиҳамои шаҳсоне ҳузур доштанд, ки шӯҳрати номи Ургутро дар сар то сари ҷумҳурияи иттиҳорӣ доданд.

Омӯзгори шоистаи Ўзбекистон Раҳмонбобо Баротов, ки ба хеле ҷавонон таълиму тарбия додааст бо ҳаҷмон гуфт: «Ман солҳои хизмати ҳарбӣ ба дидани Тошқанд мӯяссар гардида будам. Ҷанг дертар сар шуд. Тошқанди он солҳо аз Тошқанд имрӯз ба қулли фарқ мекунад». Дарвоқеъ чунин аст. Ёздаҳ соли охири симои Тошқанд хеле дигар шуд. Кӯчаҳо ӯҳиёҳои фароҳу бузург, ботҳои дилқас, бинҳои муҳташам ба ҳусни пойтахт афзуданд. Ҳамаи инҳо моёи ифтихоранд. Барои инчунин бунёдкорҳои ҳайратзо бо бод қабл аз ҳама ба сарвари мамлакатамон миннатдорӣ изҳор намоем. Ба шарофати президентамон соли равон «Соли эъзози қуҳансолон» эълон гардид.

Шарқии аз азал пиронро азиз доштаанд. Садри ҳонаҳо ҳамеша насими мӯйсифедон аст. Минбаъд нис чунин ҳоҳад буд. Мамлакате, ки дастӣ навозиш ба сари пирон тифлон бурдааст, бешуҳа пеш меравад, рушд мекунад. Дар давраи ургутӣ Аббор Тӯрақулов, Азим Алиев, Абдураззоқ Турсунов, Зайна Бегматов, Малла Мамадминов ва Неймат Исмаилов барини нисаштаанд. Дар қадомашон таъриху мактабе доранд. Инсонҳои ҳоксору меҳнати Аббор Тӯрақулов умре паи ободии деҳаи хеш дил рӯи қабл дошт. Ранҷҳои ӯ барабас нарафтанд. Деҳа обод шуд, рӯзгори одамон тағйир ёфт, боғу роҳҳои ари ҳастӣ карданд. Роҳбари ҷашмиқордон буд. Барои хизматҳои ӯ сазовори унвои фаҳрии «Ҳодими шоистаи ҳоҷаги кишлоқи Ўзбекистон» гардидааст. Имрӯз нис тағдирҳои ақли деҳоти Кулшилоқ, Мерғанақ, Нисбат, Совған ва Тарақли бе иштироки Абборакана намегузарад. Ин пирӣ бадавлт, ки баъди чанде баҳори ҳаштодуми умрро истисқол мегирад, роҳамони ҷавонон аст, панду насихатшаро аз онҳо дарёғ намебардад. Чунин пирони ҷашми қордон дар Ургут зиёданд. Дар аввал омӯзгор, баъд раиси қумитаи иҷроияи ноҳия Абдураззоқ Турсунов нис меҳмони азии нисашти он рӯз буд. Ҳоло ҷонишини раиси ҳазинаи «Нуронӣ»-и ноҳия аст. Донандаи забон ва адабиётӣ Ўзбек, ки анқариб ҳафтодсола мешавад, дӯсти ақли қалам нис ҳаст. Нармуғфотр буда, ҳама қорро бо ҷиқору бурдоби ҳосе ба сомон мерасонад. Ҳамсӯҳбати дигари давра Маллака Мамадинов буд. Ин фидойи тамоми умрро ба рӯзномаи ноҳия бахшидааст. Тамоми умрро дар ҳудуди Ургут ба сар бурдааст. Ҳанӯз бардам аст, ҳеҷраи пуртабассум дорад. Устои журналистони Ургут то имрӯз пошро аз остонаи таҳририят нақандааст. Узи раёсати ҳазинаи «Нуронӣ»-и ноҳия, ҷонишини раиси ҳазинаи «Маҳалла» мебошад. Бо Зайна Бегматови ватқани нис сӯҳбат ороستم. Он қас рӯзгори ҳамроҳи қамина дар Донишгоҳи Самарқанд (ғибона) таҳсил гирифта будаанд, чанд сол директори мактаби рақами 16-и ноҳияро дар ӯҳда доштаанд. Ҳоло раиси ҳазинаи «Нуронӣ» дар ҳоҷаги ҷамоавии ба номи Ҳамза будаанд.

Дар нишасти рӯбоне арза карданд, ки бо вуҷуди истифодаи шудани санъати муболага дар он лозим донишам ба самъи ҳонанда расонам:

Навоии замони мо Барот аст.
Каси «Ҳамса»-навис доим ҳаёт аст.
Низомӣ, Деҳлавӣ, Чоӣ, Навоӣ...
Шудан баҳри умар рӯзи наҷот аст.

Воқури бо пирони рӯзгоридаи Ургут, ки аз чеҳраҳоиш нур мебарид, ба ман нируи тоза бахшид. Дар ҷамъаманд ҳамчунин мӯйсифади нуроние ҳузур дошт, ки дуои пирӣ ҷавонро гирифтааст. ӯ Насимака Бердиқулов буд. Баҳори ободӣ ва фароноши деҳоти Кенгас, Бақри, Қурғонча ва Қаратеппа саҳм гузоштааст. Насимакачаи ҷашмиқордон, ғамшарқи пирӣ ҷавон қабл сол раиси ҳоҷаги ҷамоавии ба номи Алишер Навоӣ буд.

Пирӣ ҳаштодсола ҳанӯз дар саф аст, маслиҳатгӯи ҷавонон, раҳнамони дармондагон мебошад. Дар бунёди бини мактаби соеишона деҳаи Кенгас бо ӯ саъю ҳаракатҳо ба ҳарҷ додаам.

Ҳуқуқшиён табиатан мағрурданд. Онҳо на бо фанду фиреб, балки бо меҳнат ороу меёбанд.

Тадбиркор Бурҳонака Нарзиев яке аз инсонҳои меҳнати ноҳия аст. Дар «Чули Миср» роҳбари яке аз ҳоҷаҳои фермерист. Ҳиммати ӯ як пора замини ноҳияро ба ғулистон тағдил додааст.

Сиҳхат бошед мӯйсифедон, набинед рӯи ғам. Сарои умратон бошад муҳташам. Қуҳвор муттақои фарзандон бошед. Ҳалқу кишвар ҳоли шумо пурсанд ҳамеша.

Дар олам аз дарахтинонда, таълим дода, китоби навишта, кӯпуру бини сохта ва дари китобхона бознамуда ҳушбақтаре нест. Тӯҳтамурад Давронов аз зумраи инсонҳои ҳушбақт аст. ӯ дар истиқои Тошқанди шаҳроҳи Тошқанд—Тирмиз, ки он ҷо ҳайкали Алишер Навоӣ қад афроктааст, боғе бунёд намуда ва андар он боз китобхонае сохта аст. Салиқани ҳуби шеърӯ ҳиқонанавис дорад. Навиштаҳоиш дар матбуоти даврӣ рӯи қоно мебинанд.

Яке аз муташаббисони саёҳати Тошқанд Азим Алиев аст. Солҳе чанд қорманди соҳаи савдо сохтмон буд. Баъдтар раиси ширкати ҳоҷаги Акрамободро дар ӯҳда дошт. Ҳоло раиси ҳазинаи «Нуронӣ»-и ноҳия аст. Қумакрасони дармондагон ва қамбизостон мебошад.

Бояд биғям, ки дар ин воқури маро ҳосатан Маматқулақа Қулийев ҳамазободӣ ба ҳайрат гузошт. Суҳанонаш бурро ва ҳадафас буданд, ки чунин гуфтор танҳо соҳибистеъдодонро ҳос аст. Солҳои дароз омӯзгори забони русӣ буд. ӯ сурӯдиро ба самъи ҳозирон расонд, ки замоне сарояндаи шинохтаи Маъмурқон Узоқов месирифт.

Маро дуо карданд пирони ургутӣ, ки ҳар қадом ба уқоб монанд буданд. Маро ҳамдус сано ҳондад. Ҳамеша сиҳхат бошед, эй сина пушрафаро, мӯйсифедон.

Дар ҳудуди Ургут қадамҳои бузургон қам нест. Дар деҳаи Ғус маскани муқаддасест бо номи Фарҳад Аъзам. Замоне ба вайрон қардани ин ибодатгоҳ аз қарда буданд. Ба шарофати инсонҳои нек бини аз бало эмин монд. Имрӯз бо саъю қушии Неймат Исмаилов он ҷо ғумбазе, ки понзда метр баландӣ дорад, бунёд мегадарад. Сарвари ҳамаи ин қорҳои ҳайр ҳоқими ноҳия Ҳолмуҳаммад Нуралиев мебошад.

Ҳоқими рӯз, журналисти собиқ ба ривочи маданият ва маънавият, таълим эътибори алоҳида медиҳад. Дар даромдагҳои шаҳри Ургут дарвозае бузургро ба назар мерасад, ки аз ҳисоби маблағи тадбиркор Кабулқон Қуҷкор сохта шудааст. Ин қасри санъатро устои ғулдаст Аслам, Ҳайдар, Асрор ва Ҳазратҳо биоростанд.

Имрӯз дар Ургут теъдоди сарватмандони саҳоватпеша зиёд мешавад. Онҳо вақилини насли навад, дар назди ҳамаи пирон ба воя расидаанд, тарбияи онҳоро гирифтаанд. Фазилати мӯйсифедон дар ҳулқу атворашон муҷассам аст.

Хуллас, дар ошхонаи «Моий ғумбазлар» мӯйсифедон изҳор намуданд, ки сипосгузори замонад, аз неъматии истисқол баҳраманданд. Шоқирони замони оосишта ба ҳақи сарвари мамлакатамон дуҳоҳи ҳондад. Савту навои санъатқорони пойтахт ба ҳурсандиашон афзуд.

Ургут баҳти бузурги ман аст. Ургут бароям масканест, ки ба ягон манзили дунё ӯяв наҳақ қард. Агар шодаму агар ғамгин гуяш меши-тобам, гӯё меҳригӯҳ дорад, ёдаш ҳамеша бо ман аст. Ба ҳар навиқолаш шод менигарам, барояш сарсабзиҳо таманно мекунам. Ургут ба нируғам нируи нав зам менамояд.

Сӯҳбати онрӯза бо мӯйсифедони нурони Ургут бароям дар вуҷудам рӯҳи тозае дамида буд.

Барот БОЙҚОБИЛОВ,
Шоирӣ мардумии Ўзбекистон,
барандаи Мукофоти давлатии Ўзбекистон ба номи Алишер Навоӣ.

Маҳсулоти «Оҳангарон-СЕМЕНТ»

Ҷамъияти саҳмоии тарзи кушоди «Оҳангарон-СЕМЕНТ» яке аз қорхонаҳои қалонтарини соҳаи масолеҳи биниқори ҷумҳурият ба ҳисоб меравад. Маҳсули дасти қорқонони ҷамъият қариб ки ба саросари ҷумҳурият фиришода мешавад. Ақли меҳнати қорқона наваҳои ПС М-400, ПС М-400-Д 30, ПС М-400-ДСН-и сементи портланд, ОШ ПС М-400-и сементи шлапортӣ ба гармӣ товар, наҳи маъданӣ ва дар асоси онҳо масолеҳи ниғаҳдори гармӣ ва ҳишти ба гармито-баварро бо номи шамат тайёр карда, ба ҳаридорони сержуриҳои худ мефиристад. Соли гузашта 1768 қордон тонна семент тайёр кард. Дар айни замон бо назардошти он ки талаб ба маҳсулот пайваста меафзо-яд, ҳаҷми истеҳсоли он пайваста вусъат мебад.

Ҳоли ҳозир дар қорқона 1910 нафар мутахассиси баландмалака қор мекунад. Барои онҳо қулли шароити меҳнати истироҳат фароҳам оварда шудааст. Профилакторияи ҷамъият дар бобати барқарор қардани саламати қорқонон, пешгири қардани мариқори мухталиф нақши қалоне мебозад.

Дар тамоми истеҳсолоти асосиву қумакрасон, ки ба таркиби қорқона шомиланд, қоммуникатсияҳои муҳандисӣ мавҷуд аст.

Ашӣи ҳом ба қорқона аз қонқои Қушбулоқ (санги оҳақ) ва Шовозсой (ҳоқи зарури) оварда мешавад. За-ҳираҳои ин ашӣи ҳом муто-биқан 60 ва 50 миллион тонна муқаррар шудаанд ва ба-рои 50-60 соли наздик ме-расад.

Ақли қорқона фақти қула-ҳои нав ба нави меҳнати-ро ба нақша гирифтааст. Мақсусан дар бобати ҳуш-сифат қардани семент, аз-ҳудқунии масолеҳи нави биниқорӣ, молҳои истеъмол-ли ҳалқ қорқои зиёде ба иҷро расидаанд. Қараёноҳи технологияи пайваста тақмил ёфта, шакли замонавӣ ме-гиранд.

Ин бошад, пеш аз ҳама диққату эътибори сармоягу-зорони қорқорӣ қалб сох-таасту шарикони ҷамъияти саҳмоии тарзи кушоди «Оҳангарон-СЕМЕНТ» пайваста меафзоианд.

Ба пешвози 2700-солагии Шаҳрисабз

Зебову шарқона ва замонавӣ

Дар қарори Девони Ва-зирон «Дар бораи тайёри ба ҷашни 2700-солагии Шаҳрисабз» ба сатри ало-ҳида зикр гардида буд, ки бояд амфитеатре сохта ша-вад, ки дарони 1800 ҷои ни-шаст бошад. Ва он бесабаб нест. Тантанасҳои асосӣ маҳз дар майдони Амир Те-мур, ки ҳайкали он гузош-та шудааст, дар ҳамаи ам-фитеатр ба амал меояд.

Ба сохтмони амфитеатр ва гузоштани мармуру хо-росанг ба майдони Амир Те-мур ва дигар қорқо 452 миллион сӯм ҷудо гардида буд ва ҳамаи он дар рӯзҳои наздик пура азҳуд қарда мешавад. Ҳатто дар тирезаҳо ҳама аз он ояи нестанд. Бри-гадари пардозгарони Эшна-дар Чонқуватов бошанд, аз пай он хастанд, ки меҳмо-нон барои дидан қардани объектҳо

Шарҳи рӯнома

Воридот кам мегардад

Сарвари давлатомон бо роҳи зикр намудаанд, ки дар ҳади ҳудуди ҷумҳурият агар имкон бошад, маҳсулот тайёр карда шаванд бо ҳамаи роҳи воридоти ҳамаи қабил чизҳои зарурӣ баста шуда, маблағи озодабодул бештар сарфа гашта, он ба дигар мақсадҳо харҷ гардад.

Дар ин бобат солҳои охир дар иттиҳодияи «Озиковат-саноат» корҳои муайяне ба иҷро расонда шуданд ва ба иҷро мерасанд. Дар корхонаҳои иттиҳодия алҳол 50 нафар нӯшокиҳои таъинишканд, 28 номгуӣ яхмос, 280 нафар маҳсулоти тайёр мегардад, ки пештар ворид мешуданд.

Ба баъзеи онҳо алҳол ба содирот роҳ пеш гирифтаанд асосан маҳсулоти қаннодӣ ба ҳисоб мераванд. Дар ин бобат саҳми корхонаҳои корхонаҳои «Рохат», «Лаззат», «Макс-Хурсон» ва ғайра калон аст.

Дар бораи қомеъҳои иттиҳодия ҳарф зада, саҳми корхонаҳои муштаракӣ соҳаро алоҳида таъкид кардан лозим меояд. Соли 1996 дар низоми иттиҳодия ҳамагӣ як корхонаи муштарак фаъолият пеш мебард. Алҳол микдори онҳо ба 15 расидааст қариб 50 ғозии ҳаҷми умумии маҳсулоти соли гузаштаи иттиҳодияро тайёр кардаанд. Дар нимаи якуми соли кунун бошад, ин нишонданд ба 76 ғозӣ расид, ки албатта, саҳми аҳли меҳнати корхонаҳои муштаракӣ «Самжентекст», «Уфк», «Макс-Хурсон» калон аст. Корхонаи муштаракӣ «Заводи рақами якум пива»-и Самарқанд ҳам сол то сол қомеъҳои калонро ба даст меорад, ки дар ин бора дар «Овози Тоҷик» таҳти унвони «Бартарияти корхонаи муштарак дар ҷиҳати ҳамаи дода бӯдем. Танҳо ҳамаи роҳи қардан мумкин аст, ки пивои корхонаи мазкур, ки дар зарфҳои якумилитра рехта мешаванд, алҳол ба содирот бароварда мешаванд дар бозори ҷаҳонӣ ба рақобат тоб меоваранд.

Маҳсулоти дастӣ корхонаҳои корхонаҳои «Лаззат»-и Янгийул, «Рохат»-и Қибрай ҳам бо сифати назарраси боиашон ба харидорон бештар маъқулан. Ва инро дар Қазоқистон ташкил ёфтани хонаи савдо таҳти унвони «Шимкент-Лаззат» тасдиқ мекунанд.

Корхонаи шакари Хоразм ҳам имсол мувофиқи нақша харҷанд як қатор муаммоҳои ҷой доранд, маҳсулот тайёр мекунанд.

Дар корхонаҳои иттиҳодия ба маҳаллигардони истеҳсолот диққати эътибори пурзӯр гардидааст. Корхонаву сеҳро ташкил ёфтаанд, ки ба соҳаи ашӣ хом тайёр мекунанд. Аз ин рӯ алҳол дар соҳа аз берун овардани ҳамаи мева, шарбати себ, чормағзи тозакардашуда,

талқони крахмал, шири саҳт, рағғани ширавор тамаман барҳам хӯрдааст. Ба ҷои он ашӣ хом маҳалли истеҳсода бурда мешавад имконияти сарфа намудани беш аз 6 миллион долларро фароҳам овардааст.

Ба вусъати ёфтани ҳаҷми истеҳсоли маҳсулот корхонаҳои корхонаҳои хурд ҳам саҳми мегарданд, ки ташкил ёфтаанд баробари ин муштаракони амалкардашон ба таркиби он шомил гардидаанд. Дар ин корхонаҳо 25-30 кас шӯғл мебаранд соҳиби технологияҳои замонавӣ мебошанд ва барои пайвасти наф кардани номгуӣ маҳсулот имконияти калонро молиқанд. Алҳол 38 ҷуғи корхона фаъолият пеш мебард, ки аз ҳуб ба роҳ мондани соҳибкории хурду миёна дар соҳа далали раднашаванда мекӯшад.

Маълум аст, ки дар ҷумҳурият аз нарасидани йод дар таркиби маҳсулот бисёр маризмҳои сар мезанд. Бо назардошти он аҳли ҷамъияти саҳми «Рохат»-яқо бо олимони Донишдаи рақами дуҷуми тибби Тошканд технологияро офаридаанд, ки ба таркиби нӯшокиҳои таъинишканд илова кардани йодро таъмин месозад. Маълум аст, ки ба инсон ҳар рӯз ба ҳисоби миёна 30 микрограмм йод зарур аст. Агар истеҳсолгарон ҳар рӯз ду шиша нӯшокии якумилитраи «Рохат»-ро истеҳсол кунанд кофист. Чунки дар таркиби он ба ҳамаи микдор йод мебошад.

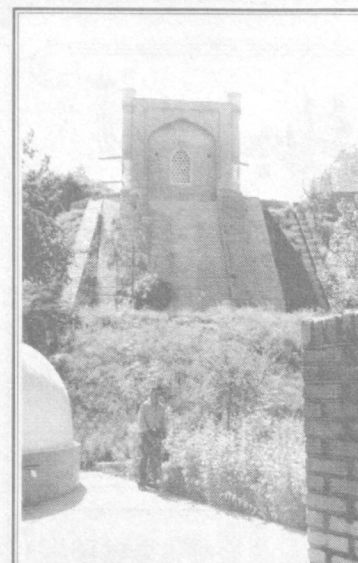
Алқисса, аҳли меҳнати иттиҳодияи «Озиковат-саноат» барои кам шудани ҳисаи маҳсулоти содиротӣ саҳми муносиби худро гузошта, мақсад пеш гузоштааст, ки ҳаҷми ба содирот баровардани онро вусъат диҳад. Дар ин бобат диққати эътибори асосан ба ҷалб кардани сармояҳои хориҷа, созиш додани корхонаҳои муштарак, овардани техника ва технологияи замонавӣ ниғаронда шудааст, ки бешақ нақши калон мебард. Чунки бо техникаи замонавӣ, қадҳи бақаламалак маҳсулоти тайёр кардан мумкин аст, ки дар бозори ҷаҳонӣ бе ягон мамониат рақобат карда метавонад. Дар айни замон аз нозу неъмат фаровон будани кишварамон имкон медиҳад, ки аз ҷузъҳои қимматии тайёркунӣ ашӣ хом, истеҳсодаи бурдани онҳо ҳамаи тайёр кардани маҳсулоти харидорӣро пурра даст каша шаванд. Яъне маҳсулоти дастӣ онҳо ба табиғи ғозидовар буданаш фарқ мекунанд. Аз ин рӯ талабот ба онҳо пайвасти баланд мегардад боиси ба даст овардани маблағи зиёди озодабодул мегардад. Ва он дар навабти худ маънои пешрафти минбаъда, соҳиби қадҳи техника ва технологияи замонавиро дорад.

Авлоди солим-ояндаи мамлакат

Ба қариби дар маркази вилояти Қашқадарё мувофиқи талаби барномаи «Авлоди солим» Институти илмӣ тадқиқоти акушерӣ ва гинекологӣ бар заминаи пештараи таваллудхонаи шаҳри Қарши ташкил гардид. Барои таҷдиди бинои он зиёда аз 200 миллион сӯм, мебел ва дигар ҷиҳозот 25 миллион сӯм маблағ ҷӯд карда шуд. Инчунин баҳри хифзи саломати модару кӯдак аз ҷониби Бонки таъриқоти Осиё ба микдори 40 миллион доллар ИМА воми имтиёзон пешкаш шудааст. 3 миллион доллар он ба мақсади бо асбобу ускунаҳо мунҷаҳз гардон-

дани ҷиҳазҳо харҷ гардид. Мақсад аз ташкил намудани ин институти, — меғӯяд роҳбари он барандаи ҷиҳазҳои Давлати, номзоди илмҳои тиб, профессор, Усмон Юсуфов, — дар ҷануби ҷумҳурият (вилояти Сурхондарё, Қашқадарё, Бухоро) ба аҳоли хизмати малаканоки тиббӣ расонидан, баланд бардоштани малақаи маҳорати духтурони вилоят, омӯхтани бемориҳои, ки дар мубайни занони минтақа бисёртар дучор меояд ва пеш бурдани корҳои тадқиқотӣ.

—Дар байни заноне, ки дар синну соли репродуктивӣ (фарзандтаваллудкунӣ) мебошанд, бештар

Баробари ба забон гирифтани номи Самарқанд пеш аз ҳама пеш назар шаҳри бостонии дорои иншоотҳои нодирӣ қадима, меъмориҳои мӯхташам, бинҳои замонавӣ болобанди аз ҳамаи зебо ва мардуми меҳнати яқвалу фидокор, бозорҳои зебову кӯчаҳои ҳавору васеъ ва аз ҳама муҳимаш нонҳои машҳури он ҷилвагар мегардад. Дар айни замон баробари ба забон гирифтани номи Самарқанд пеш назар таърихи дуру дарозамон ҷилвагар мегардад. Илҳоми фаромӯшнопазири қадима, пир-

Ба пешвози 2700-солагии Шаҳрисабз «Ҷашни шаҳри сабз»

То ҳамаи вақт маркази шаҳри қадимаи Шаҳрисабз майдони калони бинокорию мемонд. То ҳол дар ин ҷо ба ҳамаи микдор бунёдҳои мушохида кардан мумкин набуд. Ба баҳонаи ҷашни 2700-солагии Шаҳрисабз ба ин ҷо аз гушаи қанори ҷумҳурият устӯн, бинокорию омадаанд. Аксари онҳо аз Қўқанду Тошканд, Бухорону Самарқанд, Хева ва дигар шаҳрҳои Ўзбекистон мебошанд. Қўмитаи тадорук таҳти сарпарастии ҷонишини аввали Навстасири Ҷумҳурияти Ўзбекистон Қозим Тўлганов ҳар сари чанд вақт рафти тайёриро мавриди муҳокима қарор дода, нақшаҳои навакешад. Рафти иҷрои корҳои тармимӣ, азнабарқароркуноиро муҳокима намуда, ба ин ҷо намоияндаи вазорату идораҳои дахлдорро ба кор ҷалб мекунанд, то ки ҷашн дар охири соли кунун бо шӯҳри баланд гузаронда, қудрати бунёдо-

узиҳо ва мағлубиятҳои ниёзон, сардоҳи зангулаҳои қорвони шугурҳо, чинорҳои азим, ки аз мӯзӣ ба мо гувоҳӣ медиҳанд, ҷилвагар мегардад.

Ин саҳифаҳои таърихи ҷилвагардон қуд, бо меҳмонинон саршумори хориҷе, ки ба ин шаҳри мӯъҷизавӣ сафар карда, аз та-

мошои дурдонаҳои қадима роҳат мебаранд, ба одамони меҳнатдӯсту меҳмоннавоз, дилқушоду ғайраташон беҳамто, аҳсан меҳонанд, ҳамсӯбат шавед, таърифу ситоишҳои беҳамторо мешунавед ва ба ҷунин сифатҳои номбар гаштани шаҳро ро пай мебаред: «Дурдонаи Осиё», «Мӯъҷизаи ҳаштуми олам», «Шаҳри мусаввирон ва шонорон», «Руми Шарқ» ва ғайраву ҳоказо. Ва ҷунин номҳои таҳсиномези шаҳр хеле бисёрд.

Хориҷиён Самарқандро яке аз ғўшаи қаннатмақони Ўзбекистон номбар мекунанд ва таърихи онро ба воқеаи да-

18 октябр-Рўзи Самарқанд

Шаҳри бостонии ҳамеша ҷавон

лелҳо нисбат медиҳанд, ки «Аз ҳазору як шаб» ба ҳамагон аён аст. Масҷиду мадрасҳои шаҳр, мақбараҳо, ёдгориҳои қадима, ҷойҳои ба диққат сазовори Самарқанд ҳамчун дурдонаи аз ҳама қадима ва сарвати бои инсонӣ ба забон гирифта шудаанд.

Дар ин бобат онҳо далали мазкурро қайд мекунанд: Самарқанд дар маркази Ўзбекистон ҷойгир шудааст. Соҳиби иқлими мусонд ва ҳавои соф мебошад. Дар айни замон яке аз ғўшаҳои қаннатмақони Ўзбекистон соҳибистиклӣ будани онро низ саросари ҷаҳон эътироф намудааст. Дар айни замон саросари ҷаҳон ҳуб меоданд, ки Самарқанд яке аз ғавҳорҳои қадимаи тамаддуни башар мебошад ва ҳуб оғоҳ аст, ки дар зарбулмасали ҳалқ шаҳри бостон ва мӯъҷизавӣ ин тавр шарҳ дода шудааст: «Агар Макка дили олами мусалмонӣ бошад, дар он сурат Самарқанд бемуҳаббат майнаи он мебошад».

Ва ин тавсиф беҳуда таъкид нагардидааст: Самарқанд аз қадим маркази муҳими ти-

ҷорат, иқтисодиёт, ҳунармандӣ, фарҳангу илм, таҷрибаи пешқадам дар бобати корҳои бунёдкорӣ ва обёрикуни дар байни Шимолу Ҷануб ва Ғарбу Шарқ буд. Маҳсусан дар давраи ҳукмронии Соҳибқирон Амир Темур ба яке аз шаҳрҳои зебои Моғоруннаҳр таъдил ёфт. Регистон, мадраси Бибиҳонум, бинҳои чандин мадрасаву обидҳои таърихӣ алҳол ғавҳури ғурури инсоният гардидаанд, бисёриҳои онҳо таҳти ҳимояи ташкилоти байналхалқии ЮНЕСКО қарор гирифтаанд.

Самарқанд дар солҳои истиқлолияти Ҷумҳурияти Ўзбекистон ҳусни худро батамом дигар кард. Шохроҳҳои навабав, мавзёҳои замонавӣ, бинҳои серошёна бо ёдгориҳои қадимаи меъмории соғорӣ пайдо карда, ҳусну таровати навабахшанд. Инфраструктураи шаҳр ба қуллаи таъйир ёфтааст, як қатор мавзёҳои шаҳро алҳол шинохтандушвор аст. Чуноне ободу зебо гардидаанд, ки танҳо ҳамаи сано меҳонед.

Аз ҳама муҳимаш, микдори

вию ҳунармандони «Хунарманд»-и Шаҳрисабз қорвонсарои «Қоб»-ро аз даст бароварданд. Ҷамъияти саҳомии «Қашқадарёвайтул» авалин шуда қитъаи ба онҳо бовар карда супурдашударо аз даст баровард. Онҳо кӯчаи асосии шаҳр ва кӯчаҳои ёрирасонро пурра васеъ асфалфарш карданду беш аз 400 миллион сўмро ба иҷро расонданд. Қорвонсарои қорвонсарои фаръии «Муборакнефтгаз» аз ҳисоби маблағи худ 8 километр хатти нақли обро қашданд ва ба ҳамаи барои ҳубтар таъмин кардани аҳолии шаҳр ба оби ошомиданӣ саҳми гирифтанд. «Қашқадарёнефтмаҳсулот», «Қашқадарёнахтасаноатсотиш», Ҷамъияти саҳомии «Қашқадарёконсерв», «Қашқадарёмарм» ва албатта ташкилоти бинокорию вилоят дар бобати таъйир додани ҳусни шаҳри ҷашндошта саҳми калон гузоштад. Таъйиргарон Иброҳим Хусеинов, Мўтабар Рўзиева, қорвонсарои «Қад», маркази ҳусунии ташкили «Шифокор», дигар таъйир додани муассисаҳо аз пай боз ҳам зебову назарбаҳо гардондани шаҳри ҷонҷоншомон мебошанд.

Алқисса, Шаҳрисабз ба ҷашни худ бо дастовезҳои муносиб омода мегардад.

Т. МАҲКАМОВ.

сайёҳоне, ки ба шаҳр меоянд, моҳ ба моҳ зиёд мегардад. Онҳо баробари таърихӣ ҳатман ба Амфитеатр ва Маҷмӯи фарҳангиву истироҳати «Боғи-Ирам» меоянд ва ҳуб меоданд, ки ин масканҳо ба ҷои дӯстдоштаи самарқандиён мубаддал ёфтааст.

Ва ба муносибати 18 октябр—Рўзи Самарқанд эълон гардида, ҳар сол дар шаҳр тадбирҳои зиёд, аз он ҷумла ободониву сабзу ҳуррамгардонӣ ва бунёдкорӣ ҷомаи амал меғўшанд. Ва ин рӯз бо ташаббуси сарвари давлатомон Исмоил Каримов ҳамаи рўзҳои ҷаншгирии 660-солагии зодрўзи Амир Темур ва ба шаҳри бостонии Самарқанд супурдани ордени «Амир Темур» муқаррар гардид.

Аз соли 1997 боз ин сана васеъ таҷлил мегардад самарқандиён ба он бо тўҳфаҳои хос меоянд. Имсол низ самарқандиён рўзи шаҳри худро

бо дастовезҳои калони меҳнати пешвоз мегардад ва он аз ҳамаи гувоҳӣ медиҳад, ки онҳо ба тақдирӣ шаҳри бостонии худ бефарқ нестанд.

Ҷамъияти қаннатмақони Ўзбекистон алҳол рўзи худро бо рўҳбаландӣ, амали гардондани корҳои домандори ободониву бунёдкорӣ пешвоз мегардад ва он ҳислати ба худ ҳоси самарқандиён мебошад.

Т. ЭҶСОН.

Дар суратҳо: ёдгориҳои лавҳаҳои аз ҳаёти имрўзи шаҳри бостонӣ.

Аксбардор: Владимир ПОРТНОВ.

Навгонии Тоҷикистон

Даромаду хароҷот ҷӣ гуна аст?

Аз рӯи маълумоти Қўмити Омори ИДМ дар бадали ҳафт моҳи соли 2002 нисбат ба ҳамаи давраи соли гузашта маҳсулоти умумии дохилаи Тоҷикистон ба 8,1 ғозӣ, истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ ба 5,5 ғозӣ афзуд, боркашонии қорвонсарои нақлиётӣ (бидуни хатти нақли қўбурӣ) ба 4 ғозӣ наф рафта, муовизаи моли қаннафурӯшӣ (дар нарҳҳои қўбурӣ) ба 19,5 ғозӣ баланд гашта, нарҳи истеҳсоли маҳсулоти истеҳсолшаванда 5,5 ғозӣ зиёд шудааст.

Даромади пули аҳоли дар бадали моҳҳои январ-июли соли 2002 нисбати ҳамаи давраи соли 2001 ба 17,2 ғозӣ, хароҷотҳои пули аҳоли барои хариди маҳсулоти истеҳсолшуда, адои хизмат 38,7 ғозӣ афзуданд. Индекси нарҳи истеҳсолӣ дар моҳҳои январ-август соли 2002 ба ҳамаи давраи соли гузашта 107,8 ғозӣ баробар шудааст.

Ду марҳала

Аз 7 то 11 октябр дар вилояти Сўғд ҳафтаи эҷуни бар зидди шаллашӣ гузаронда шуд. Бай дар ду марҳала давом карда, барои барҳам задани ба ном-пурузӯршавии нимвируси ёбӣ) ду сўзандору қардан лозим омад. Марҳалаи дуюм аз 12 то 16 ноябр ба амал меояд. Вақнахоро Ташиқоти байналхалқии ЮНЕСКО ҷудо кардааст.

Ба шўғл таъмин мекунанд

Ба амали гардонидани лоиҳаи «Меҳнат» баробари қонибдори Сафаратхонаи Канада дар Алмаот Маркази рушди маълумоти Хуҷанд шурӯш намуд. Мақсад аз он таъмин кардани маълумоти қобили меҳнат ба қорғоҳ баҳри беҳдошти вазни моддиву иқтисоди онҳо мебошад. Дар доираи лоиҳа созиш додани қорғоҳ ба 19 зан-маълуми пешбини гардидааст, ки ба дўзандагӣ шўғл мебаранд. Ҷамъини ба роҳ мондани хонақорӣ дар назар дошта шудааст.

Мусодираи нашьа

Аз рӯи маълумоти шўбъаи мубориза ба мўқобили муовизаи ғайриқонунии Раёсати қорғоҳи дохилаи вилояти Сўғд қорвондони он дар бадали нўш моҳи соли қорӣ 228 килограмму 926 грамм моддаи нашьамандиро мусодира карданд, ки аз он беш аз 136 килограммашро ҳеҳон ташкил додааст. 356 барандаи ҷиной қўшода шудааст, ки аз он 224-тоаш аз рӯи моддаи 200 Кодекси ҷинойи Ҷумҳурияти Тоҷикистон мебаранд.

Дар сарҳади байни Тоҷикистону Афғонистон 37 килограмм моддаи нашьамандӣ ёфт гардид. Дар ин бора дар умуми матбуоти сарҳадбонии россиягӣ хабар доданд, ки дар Тоҷикистон хизмат менамоянд. Дар яке аз қитъаҳои дастаи сарҳадбонии Маскав ба сарҳадшиканон сарҳадбононе монёв гардидаанд, ки аз Афғонистон ба ҳудуди Тоҷикистон гузаштани буданд.

Онҳо баробари дидани сарҳадбонони роҳи гузешро пеш гирифтанд. Ҷамъии муовинаи маҳал ду халта бо шонадаи шишаи қатронӣ ёфт гардид, ки ба ҳеҳон пур карда шуда, вазнашон 30 килограмму ташкил дод.

Дар умуми матбуот ҷамъини хабар доданд, ки дар қитъаи дастаи сарҳадбонии Хорғу ҳам манзили ҳуфие-нае ошкор гардид, ки дар он ҷо 7 килограмм нашьа пинҳон карда шуда буд.

Бомуваффақият гузашт

Дар театри вилоятии мазҳакаи мусиқии Сўғд консерти қалони ҳунарвари номдори Ўзбекистони Фирўза Ҷумъаниёзова ба амал омад. Ҷарҳанд дар барномаи ӯ бисёр сурӯдҳои тоҷикӣ бошад ҳам, бештар сурӯдҳои ўзбекӣ хонд, ки услуби ҳоразмиёро дошт. Ҷамъиниҳои ин ситораи санъат ба тўфайли ғамхори Ҷамъиниҳои шонистаи Ўзбекистон Шўҳрат Давлатов ба амал омад. Ҷарҳанд патта бист сомонӣ истад ҳам, зал аз муҳлисон пурун буд.

«Туркестан-пресс»—Вароруд.

қадом касалиҳо дучор меоянд?

—Касалии камхунӣ. Аксарияти модарон-ҷавонзанон ба намуди вазнини касалии анемия (камхунӣ) дучор гардидаанд, ки он ба ҳаёти онҳо таҳдид мекунанд. Инчунин гипертензияи давраи ҳомила (гестоз, нефропатия) барин касалиҳо низ бисёртар сабаби марғи нобаҳангоми занони обистан мешавад.

—Сабаби пайдоиши ин маризмҳо дар ҷӣ бошад?

—Солҳои 1970-ум дефолтсияи пахта дар ёдатон хаст? Сомолетҳои дорупош бемалол аз болои сари одамони мактабчагон ва толибилмонӣ пахтачин дору мепошиданд. Аз ҳамаи вақт онҳо аз доруҳои захрнок зарар дидаанд. Фарзандоне (духтарбачаҳо), ки аз онҳо таваллуд шудаанд, кунун модаронд, яъне аксари заноне, ки дар синни репродуктивӣ, аз модар бо касалии камхунӣ тавалд ёфтаанд. Ҳоло қариб панҷоҳ ғозии занони аз 20-сола то 35-сола ба касалии камхунӣ гирифтаанд.

Понздаҳ-ҳабдаҳ ғозии онҳо ба намуди вазнини касалии мазкур мубталоанд.

—Дар аксар шифохона ё ин ки ситҳатгоҳҳо ҷамъини

ба ҷунин навиштаҷот меафтад. «Занон бояд аз синни 20-солагӣ то 35-солагӣ фарзанд таваллуд кунанд. Баъди 35-солагӣ фарзанди худдан барои ҳаёти худ хавфнок аст!». Дар мамлакатҳои аврупо бошад, занони 40-45-сола ҳам нахустин бор фарзанд таваллуд мекардаанд ва он бидуни муаммоҳо ба амал меомадааст?

—Дар минтақаи мо тадқиқоти илмӣ давраи фарзандтаваллудкуниро аз 20-солагӣ то 35-солагии зан муайян намудааст. Аксари занони ин гуна синну сол ҷисмонан солим мешаванд ва аз ӯҳдаи оиладорӣро парваршии фарзанд бемалол мебароянд. Занони аврупоӣ бошанд, кам таваллуд мекунанд, албатта иқлим, тарзи зисту зиндагонӣ ҳам барои занони обистан аҳамияти муҳим дорад. Зани ҳомила бояд таомҳои серғизо истеҳсол намояд, саломати худро доимо фикр кунад. Охир беҳуда намеғўянд: аз модари солим фарзанди солим ба дунё меояд...

Табобатгоҳи дорӣ 200 кати беморӣ буда, дар ин ҷо дар мобайни як сол қариб 6000 нафар занони касалиҳои экстренгети мӯлича мегӣ-

ранд ва ҳомилдорон таваллуд мекунанд. Дар институти номбурда қор хонаи қарроҳӣ, даҳ зали зомиғоҳ, резиматсияи модару кӯдак, инчунин шифохонаи (оила ва никоҳ) амал мекунанд, ки ба он дар як сол таҳминан 30 000 оила таширф оварда, маслиҳат гирифтаниш мумкин. Дар поликлиникаи «Оила ва никоҳ» шўбъаҳои гинекологӣи хурдсолон ва наврашон, пешгирии касалиҳои безириётӣ, андролон ва ғайраҳо амал мекунанд.

Дар назди клиникаи бригади реаниматсионии гематологи ҳам ташкил карда шудаанд. Фаъолияти ин бригада ба фаъолияти «санавиасия» монанд аст. Аъзоҳои бригада ба ноҳияҳо рафта, ёри тазҷили мерасонанд. Онҳо бо техникаи пурра таъмин карда шудаанд. Дар институти майдонҳои баҳри фурудони вертолётӣ мавҷуд аст, ки он дар ҷумҳурият ҳама ғояна ба ҳисоб меравад. Ҳоло дар клиника 400 нафар қорвонии соҳаи тиб меҳнат

мекунанд. Шаст нафари онҳо шифокорон, даҳ нафари шифокорони тоифаи оля, ду нафар номзади илмӣ тиб, як нафар профессор.

Аз рӯи ғуфти роҳбари клиникаи захираи дорувор мерасад. Муаммони оби ошомиданӣ бошад (дар як шабонарӯз барои як тифл 28 парпеч-плёнка сарф карда мешавад ва барои шустани он об лозим аст) ба қариби ҳаллу фасли худро мебард. Ҳуллас, аҳли клиника аз пай мақсади асосиашон, — ба вучуд овардани авлоди солим, ки он ояндаи мамлакатомон аст, ҳамеша дар ҷустуҷуд.

Улдон ҚАРАЕВА, муҳбири «Овози Тоҷик» дар вилояти Қашқадарё.

Дар аксо: 1. Маросими қўшода шудани Институти акушерӣ-гинекологӣ. 2. Меҳмонҳои қорғоҳи аз назар меғузаронанд.

Тадқиқи адабӣ

ҒАРАЗГУЁНИ РҶДАКӢ ВА НАВОӢ: МОНАНДИҶОИ ҲАӢТИ

ки, ашъ-
 Дарозӣ низ
 ҷа набувад.
 усулмонони
 «-и» Маҷид
 саҳлох, оро-
 ил», алаҳхусу
 ил» яке аз
 ги муҳимта-
 рифта, дар
 ин масоил
 ашхоти би-
 ори ишқиву
 ғу Зулайҳо,
 «Юсуф» ва
 ин асар
 ва аҳамия-
 орад, ки он
 Ҳофизӣ ка-
 ус шеву низ
 фода шуда-
 хислатҳои
 дебей, хулқу
 ғу, соҳиб
 т, сабр ва
 тиву бота-
 ги захмат-
 и, нисбати
 одани раш-
 и, надомату
 дарони ҳа-
 монон укба-
 ёдеро паси
 ғуфори ноко-
 билохир аз
 дар сах.4)

(Хикоя)

рахму шафқат, сабр ва
қаноат, ғурӯқативу бота-
ҳаммули Юсуфи заҳмат-
каш ҷафоқаш, нисбати
вай доман кушодани раш-
ку ҳасудигарӣ, надомату
ҳиёлати бародарони ҳам-
хунаш аз паси онон ўқуба-
ту азобҳои зиёдеро паси
сар сохтани Юсуфи ноко-
му номурод ва билохир аз
(Давомаш дар сах. 4)

Ба умеди шеъри сара

наш масоил
лашхонро би-
рри ишкиво
фу Зулайхо,
«Юсуф» ва
и ин асари
ва аҳамия-
орад, ки он
Ҳофизии ка-
уш шевро низ
фодаи шуда-
хислатҳои
небой, хулки
фу, соҳиби
т, сабр ва
ративу бота-
фи захиҳат
ш, нисбати
одани раш-
т, надомату
дарони ҳам-
нонро убқа-
едоро паси
суфи ноко-

**Сабри
амил дар
сухани
Ҳофиз**

Пушида нест, ки бештар аз ҳазору ҳаҷрасад сол қабл ниёгонамон дини мубини ислому китобҳои худиро он «Қуръон» ва ҳадисҳои Расули Худоро пазируфта, кунун онҳо дар ҳуно шарҳномаи махлуру марбуру гардидааст. Дар қатори дигар меъроси имлуро адабии гаронбаҳоюмон таъсири ислом, «Қуръон», ҳадисҳои пайғамбаро азирумушоно маъадар маъзи умкамон қойи гирифтааст. Мою асосии урфу одат, аънано, имлу фарҳанг, аз қумла, асоси адабиети дуняуй, имлй, диниву ирфонии моро ни

из аз ин ҳолӣ набувад
китоби мусулмонони
м «Қуръон»-и Маҷид
айи судху садоҳ. ғо

мишӯ ҳаҷоҳлоки, алаҳқу-
яси «Сабри чамил» яе аз
нукоти мавзоти муҳимта-
рин қарор гирифта, дар
сари халли ин масоил
кисаву саргузаштҳои би-
сёру доманодори ишқиё
ирфонии Юсуфу Зӯлаёху,
хусусан сураи «Юсуф»-
ро оёхто дигари ин асари
самовӣ макъе ва аҳамия-
ти беандоз дорад, ки он
дар ҷодиди Ҳофизе ба
қадомаш ширину шево низ
фаровон истифода шуда-
аст. Нисбати ишқилоҳу
екеи инсонӣ, зебӣ, ҳулу
хӯи ҳуши Юсуф, соҳиби
раҳмат шавқат, сабр ва
қаноат, ҷорикативу бота-
ҳаммули Юсуфи захмат-
хуш қароқаш, нисбат-
вай доман қушодани раш-
қу ҳасудигарӣ, надомату
ҳибнати бародарони ҳам-
хунаш аз паси онон убук-
таи азобҳои зиедаро паси
сар сохтани Юсуфи ноко-
му номурод ва биллоҳ аз
(Давомаш дар сах. 4)

